

Péter Ferenc és Vincze Loránt közös sajtótájékoztatója

Kisebbségvédelem és fejlődő közösség

Vincze Loránt és Péter Ferenc

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

– Jelenlétünk az Európai Parlamentben nemcsak erdélyi, de összmagyar ügy, és fontos, hogy brüsszeli képviselőink ezt képviseljék. Esélyünk van arra, hogy a magyar képviselet a második legnagyobb legyen a németek után az Európai Néppártban, ezt szeretnénk erősíteni – jelentette ki tegnap Péter Ferenc, az RMDSZ Maros megyei elnöke Vincze Loránttal, a FUEN elnökével, az RMDSZ EP-lista második helyezettjével közösen tartott sajtótájékoztatón.

Mózes Edith

Péter Ferenc, miután marosvásárhelyiként is köszöntötte Vincze Lorántot, mindenekelőtt a májusi európai parlamenti választásokhoz szükséges aláírásgyűjtésről beszélt. Mint mondta, az országos szinten kötelező 200.000 támogató aláírásból Maros megyének 45 ezret kell összegyűjtenie, jelenleg ennek a felénél tartanak. Nagyon fontosak az aláírások ahhoz, hogy a jelöltlistákat le tudják adni.

Óshonos közösségek jogvédelme

Péter Ferenc fontosnak nevezte gazdasági szempontból is az európai jelenlétet, hiszen „településeink, gazdáink európai uniós pénzekből sokat lehívnak. Egy friss kimutatás szerint az

elmúlt években több százmillió euró került a gazdákhöz csak Maros megyében” – mondta a megyei elnök.

Kiemelten fontosnak nevezte a kisebbségi jogokat, hangsúlyozta, hogy a Minority Safe-Pack RMDSZ-kezdemenyezés volt. „Azt szeretnénk, hogy Európa őrizze meg keresztény identitását, őshonos nyelveit és kultúráját, és ebben óriási szerepe lesz Vincze Lorántnak”. Az elnök reméli, hogy végre sikerül egy olyan kisebbségvédelmi törvényt megszavaztatni, amely biztosítja a kisebbségi jogokat Európában.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDŐBEN
megújítani előfizetését!

Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!

Telefon:
0742-828-647

„A művészetet is,
a huszárságot is
a hagyomány
szolgálatként
fogom fel”

A művészi tevékenységem kétirányú, faragásokat és kőszobrokat ölel fel. Az első a Júlia szépleány című munkámban – Korondon, a Páll Lajos-kultúrház oldalán –, a második a Babba Mária – marossárpataki szoborparkbeli – szoborban csúcsondik ki. Aztán ott van a Korond főutcáján található.

5.

Kolozsi János,
a kerelőszentpáli
Kapisztrán...

Kapisztrán János lelkesítő beszédei – a XV. és XVI. századi krónikások (Antonio Bonfini, Heltai Gáspár) szerint – jelentősen hozzájárultak Hunyadi János nádorfehérvári győzelméhez. Ehhez az ékesszóló ferences szerzeteshez hasonlította báró Bánffy János, Küküllő vármegye főispánja az 1848–49-es szabadságharc idején Kolozsi János kerelőszentpáli, marosugrai, besenyői plébánost.

15.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ▶ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▶ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▶ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▶ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilálatógítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▶ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▶ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▶ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▶ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▶ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Egy közvita margójára

Benedek István

Miután a kormányhivatal törvénytelennek találta a többek között mélygarázsra is felvenni tervezett kölcsönt jóváhagyó tanácsi határozatot, még biztosabb, hogy az nem épül meg a megyeszékhely központjában. Nem mintha lett volna rá valóban komoly szándék. Tulajdonképpen már be is lehetett volna fejezni, ha tényleg meg akarták volna építeni. De ennek az egy beruházásnak a sorsán is túlmutató fontosságú dolog derült ki a témába vágó közvitán. Az, hogy nem csak választási esztendőkközzeledtével van szükség arra, hogy a város életét komolyan befolyásoló kérdésekben szakértők részvételével legyenek nívós közviták. E legutóbbi alapján napnál világosabb, hogy igencsak szükség lenne arra a bizonyos szakértői testületre, amelynek támogatnia kellene az RMDSZ-es tanácsi frakció munkáját. Így nem lötték volna be azt az egyesek által emlegetett öngólt, amihez a gólpaszt – maradvány a focinyelvénél – teljes csapatmunkából kapták. Ugyanis azt a mobilitási tanulmányt, amelyben tételesen átment a tanácson a főtéri mélygarázs is, az önkormányzat 2017 júliusában egyöntetű szavazással fogadta el, azoknak a pártoknak a képviselői révén, amelyek most is alkotják a testületet. Ehhez az önkormányzat ülésének plénumában egy mondatnyi

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

8., péntek

A Nap kel
6 óra 49 perckor,
lenyugszik
18 óra 17 perckor.
Az év 67. napja,
hátravan 298 nap.

~Isten éltesse!

Ma **ZOLTÁN**,
holnap **FANNI**
és **FRANCISKA** napja.
FANNI: önállósult az angol
Franciska és a német Stefánia
becenevéből.
FRANCISKA: latin eredetű, a
latin Franciscus (Ferenc) női
párja.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
várható

Hőmérséklet:
max. 19°C
min. 6°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. március 7.

1 EUR	4,7448
1 USD	4,1943
100 HUF	1,5048
1 g ARANY	173,4778

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

A székely szabadság napja Marosvásárhelyen

Március 10-én, vasárnap 16 órakor Marosvásárhelyen a Székely vértanúk emlékművéhez várják a Székelyföld autonómiájáért tüntetőket. Az egybegyűlteket megemlékeznek a székely vértanúkról, majd a koszorúzás után felvonulás indul a főtérre. A tüntetés 19 órakor ér véget, a továbbiakban a Székely Nemzeti Tanács a Gábor Áron-díj átadására tart ünnepséget a Kulturpalotában.

Biblianap Csíksomlyón

A Katolikus Magyar Bibliatársulat március 16-án, szombaton 9–17 óra között Pénzkezelés a Szentírás tanítása szerrint címmel biblianapot szervez Csíksomlyón, a Jakab Antal Tanulmányi Házban. Előadó dr. Oláh Zoltán teológiai tanár. Bejelentkezni március 12-ig lehet a következő elérhetőségeken: orsijudit@yahoo.com, telefonszám: 0740-915-948.

Monda- és regemondó verseny

Március 9-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel a sáromberki Ady Endre művelődési házban kerül sor a harmadik osztályosok megyei monda- és regemondó versenyére. Szervezők: a megyei tanfelügyelőség és a sáromberki iskola.

Ifjúsági szentségimádás

Ifjúsági szentségimádást tartanak március 10-én, vasárnap 17 órakor a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián. Fellép a Remény zenecsoport.

Főhajítás Lukinics honvéd százados sírjánál

A Református Kollégium – Bolyai Farkas Elméleti Líceum Öregdiákok Baráti Köre idén is megszervezi már hagyományossá vált tiszteletteljes főhajítását Lukinics József honvéd százados sírjánál a római katolikus temetőben. Találkozó március 13-án, szerdán 13 órakor a temető bejáratánál.

Roma fesztivál

Március 9-én, szombaton zajlik a Maros Művészegyüttes kövesdombi székházában a II. Ghy yagalo fesztivál. A Ghy yagalo program – melyet a Lartis Nonprofit Kft. indított Zalaegerszeg és Marosvásárhely centrummal – célja a roma identitás őrzése, megerősítése. A rendezvény 14 órakor az Életképek című kiállítás megnyitójával kezdődik. 14.30-tól dal- és mesesarok nyílik a kövesdombi székház több pontján. 16 órai kezdettel a Ghy yagalo program bemutatására kerül sor. 18 órakor kezdődik a gálaműsor, fellép a Maros Művészegyüttes és a Kutyakölykök a Ghy yagalo oktatói köre részvételével. A rendezvényt 19 órakor a Kanizsa Csillaga koncertje zárja. A fesztiválon jelen lesz Járóka Livia, az Európai Parlament alelnöke.

Lövöldözés Marosvásárhelyen

Szerdán Marosvásárhelyen, a Decebal utcában egy 46 éves helyi lakos egy szintén marosvásárhelyi, 52 éves férfit egy 9 mm-es kaliberű, nem halálos fegyverrel fenyegetett. Az illető három lövést adott le anélkül, hogy bárkit megsebesített volna, majd el akarta hagyni a helyszínt, az áldozat azonban egy másik személy segítségével a rendőrök megérkezéséig feltartóztatta. A lövöldözőnek nem volt fegyverviselési engedélye. A rendőrség 24 óra őrizzetbe vette, ellene a fegyverekre és robbanószerrekre érvényes törvények megsértése, jogtalan fegyverhasználat és fenyegetőzés miatt indult eljárás.

Hír szerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A Maros Művészegyüttes a Budapesti Székely Bálon

Maros megye volt a Budapesti Székely Bál idei díszvendége. A Nemzetstratégiai Kutatóintézet szervezésében március 2-án tartották a Pesti Vigadóban a VI. Budapesti Székely Bált, amelyen a Maros Művészegyüttes a Ha te tudnád, amit én... című folklórelőadását mutatta be. A produkcióba megyénk, valamint az erdélyi vidékek legszebb táncait válogatták össze. Az anyaor-

szági nagyérdemű küllőmenti, kalotaszegi, vajdaszentiványi, valamint palatkai táncokból kapott ízelítőt. A jótékony célú székely bál teljes bevételét ezúttal is rászoruló székelyföldi és kárpátaljai magyar szervezeteknek, külhoni közösségeknek ajánlották fel a szervezők – tájékoztatták lapunkat a Maros Művészegyüttes illetékesei.

Nőnap Üzenet szeretettel és bójtról szóló Hitélet vasárnap az Erdély TV-ben

Magyar Tekla televíziós szerkesztő és Kovács Réka háromgyermekes édesanya, a Védem Egyesület elnöke a vasárnap 13.30 órakor kezdődő *Üzenet szeretettel* műsor meghívottai; arról mesélnek, milyen az élet egyedülálló nőként vagy családayaneként. Ezt követően 17.30 órakor je-

lentkezik a *Hitélet*, amelynek témája: a bójtró aktualitása napjainkban. Kelet-Jáva és Bali vidékén kalandozhatunk szombaton 18 órától. A *Föld körüli utazás* című műsorban Besznei Andor világljáró motorkerékpáros Indonéziában folytatja útját.

Kezdődik a rájátszás az 1. ligában

Utolsóként a Konstancai Viitorul biztosította be helyét a labdarúgó 1. liga felsőházi rájátszásában, miután az alapszakasz utolsó fordulójában 1-0-ra legyőzte a FC Botoșani-t, a Nagyszebeni Hermannstadt pedig 2-0-ra győzött a Jászvásári CSM Politehnica ellen. A 26. fordulóban megismétlődött ugyanakkor a napokkal korábban Sepsiszentgyörgyön rendezett kupamérkőzés a CFR és a Sepsis OSK között, annyi különbséggel, hogy ezúttal Kolozsváron találkozott a két alakulat. A bajnoki címvédő és éllovas házigazdák ezúttal is diadalmaskodtak, Tucudean góljával 1-0-ra felülmúlták a háromszékieket.

Az alapszakasz végeredménye ezzel: 1. CFR 54 pont, 2. FCSB 49, 3. Craiova 45, 4. Astra 39, 5. Viitorul 38, 6. Sepsis 37, 7. Botoșani 36, 8. Jászvásár 34, 9. Nagyszeben 32, 10. Dinamo 32, 11. Medgyes 31, 12. Călărași 24, 13. Voluntari 21, 14. Chiajna 18.

Az első hat helyezett a felsőházban folytatja, a 7-14. helyezettek az alsóházban játszanak tovább. Valamennyi együttes pontszámát megfelelzik.

A labdarúgó 1. ligás rájátszás 1. fordulójának televíziós közvetítési rendje

Március 8., péntek:
* 20.30 óra: Bukaresti Dinamo – Dunărea Călărași (alsóház)
Március 9., szombat:
* 13.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Medgyesi Gaz Metan (alsóház)
* 20.15 óra: Kolozsvári CFR – Sepsiszentgyörgyi Sepsis OSK (felsőház)
Március 10., vasárnap:
* 17.30 óra: Jászvásári CSU Politehnica – FC Voluntari (alsóház)
* 20.30 óra: CSU Craiova – Gyurgyevói Astra (felsőház)
Március 11., hétfő:
* 17.30 óra: FC Botoșani – Concordia Chiajna (alsóház)
* 20.30 óra: Bukaresti FCSB – Konstancai Viitorul (felsőház)
Valamennyi mérkőzést élőben közvetíti a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus.

Hétfői sportműsor

LABDARÚGÁS. A 3. liga V. csoportjának 17. fordulójában (ma 15 órától): Marosvásárhelyi MSE – Medgyesi Gaz Metan (Nyárádszeredában játsszák), Szászrégeni Avântul – Barcarozsnyói Olimpic Cetate, Dési Unirea – Radnót CS.

A 4. ligás elitbajnokság 14. fordulójában, szombaton délelőtt 11-től: Ákosfalva – Marosvásárhelyi CSM, Nyárádszereda – Marosoroszfalu, Marosvásárhelyi Athletic – Szováta (Marosszentkirályon), Nyárádtői Viitorul – Marosszentkirály-Náznánfalva (Dózsagyörgyön), Marosludas – Kutyalva, Dános – Segesvár, Nagysármás – Nyárádtői Unirea.

KOSÁRLABDA. A férfi Nemzeti Liga Kék csoportjának 6. fordulójában, szombaton 18 órától, a ligeti sportsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Csíkszeredai VSKC.

A női Nemzeti Liga Sárga csoportjának 9. fordulójában, vasárnap 12-től, a ligeti sportsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Nagyvárad CSM CSU.

RÖPLABDA. A női A2 osztályú bajnokság Nyugati csoportjának rájátszásában, az 1. forduló 2. mérkőzésén, szombaton: Maramarosszigeti CSM – Marosvásárhelyi CSM.

VÍZILABDA. A férfi Szuperliga visszavágóinak 6. fordulójában, pénteken 19 és szombaton 11 órától, a víkendtelepi úszósátorban: Marosvásárhelyi CSM – Nagyvárad CSM Digi.

Sorsoltak a kupában

Kisorsolták szerdán a labdarúgó-Románia-kupa elődöntőjének párosításait. A négy közé csak az 1. liga felsőházából jutottak be csapatok. A döntőbe jutásért: a Kolozsvári CFR – Gyurgyevói Astra és a CSU Craiova – Konstancai Viitorul április 2-a és 4-e, illetve április 23-a és 25-e között játszik (visszavágók).

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Hatévi jogi küzdelem ért véget

Az SZNT javára döntött az Európai Unió Bírósága

Az Európai Unió Bírósága másodfokon megsemmisítette az Európai Bizottság 2013 júliusában hozott határozatát, melyben elutasította a nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke.

Mózes Edith

A sajtótájékoztatón az SZNT elnöke egyrészt az Európai Unió Bíróságának ítéletéről beszélt, másfelől a március 10-i székely szabadság napi rendezvényről.

Elmondta, hogy tegnap reggel hirdett ítéletet az Európai Unió Bírósága abban a perben, amelyet Dabis Attilával kezdeményeztek, miután az Európai Bizottság 2013-ban megtagadta a polgári kezdeményezésük nyilvántartásba vételét. – Egy hatéves jogi küzdelem ért véget – mondta Izsák –, megnyertük a pert. A rendelkező rész hatályon kívül helyezi az ítéletet, amely a Bizottságnak adott igazat, és hatályon kívül helyezi az EB határozatát.

Győztünk, de nincsenek vesztesek!

A bíróság a közleményének a címében emeli ki: a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtagadta a nemzeti kisebbségek régiói helyzetének javítására irányuló európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét –

mutatott rá az SZNT elnöke. „Én úgy értekelem, hogy mint minden jó ügy, amely ha győz is, nincsenek vesztesek. Győztünk, de nincsenek vesztesek. A kezdeményezés ugyanis az Európai Unió kohéziós politikájának a javítását tűzte ki célul, és ebből még azok is nyernek, akik a perben velünk szemben álltak. Nyerhet az Európai Bizottság, amely hatékonyabbá teheti a kohéziós munkát, nyerhet Románia is, amely szintén szemben állt velünk a perben, és nyerhet Szlovákia, hiszen amennyiben a nemzeti kisebbségek által egy tömbben lakott régiók Romániában és Szlovákiában is jól működnek, az pénzt hoz az országnak. Tehát hangsúlyozom, mint minden jó ügynek, ennek az ügynek is csak nyertesek vannak. (...) ezzel a győzelemmel kaput nyitottunk egy új küzdőterre, hiszen ha a Bizottság bejegyzi a polgári kezdeményezést, uniós szinten tudjuk folytatni azt a küzdelmet, amelyet Székelyföldért és a székelyekért indítottunk el.”

Vasárnap a székely szabadság napja

A továbbiakban arról beszélt, hogy tegnap reggel Marosszentgyörgyön, a csendőrségen lefolytatták a szokásos egyeztetést. Fontosnak tartotta pontosítani, hogy az együttműködésük a csendőrséggel jó, mindazok ellenére, hogy az elmúlt évek során többször megbüntették őket, de a rendezvényeken a csend-

őrség a törvényeknek megfelelően teljesítette a kötelességét, biztosította a résztvevők biztonságát.

Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy vasárnap az előzetes bejelentésnek megfelelően fogják megszervezni a székely szabadság napját. Izsák Balázs szerint az idei rendezvénynek két fontos aktuális eleme van. Egyrészt az, hogy Románia az EU Tanácsának soros elnöki tisztségét tölti be, és reméli, nagyobb figyelmet fordul minden romániai közéleti esemény felé. A másik pedig szerinte az, hogy ennek az uniós elnökségnek a mottója: „A kohéziós politika európai érték”, és éppen a tegnapi ítélet fényében kell kiemelni, hogy addig, amíg Székelyföld mesterséges elszegényítése tovább tart, addig Romániában ez a jelmondat nem hiteles. „Mi a székely szabadság napján a Románia kormányának címzett kiáltványban azt fogjuk kérni, hogy Románia tegye hitelessé ezt a jelmondatát. Hiszen az az érdekünk, hogy a Közép-romániai régió belüli székely megyék ugyanolyan iramban fejlődjenek, mint Brassó”.

A korábbi forgatókönyveknek megfelelően a Székely vértanúk emlékművé-nél tartott megemlékezést követően felvonulnak, és a rendezvény kiáltványát átadják a prefektúra megbízottjának, hogy juttassa el Románia kormányának. Ezután következik a Gábor Áron-díj átadása.

INSCOP-felmérés

A megkérdezettek többsége egyetért a védőoltások kötelezővé tételével

A lakosság 62,7%-a ért egyet a védőoltások kötelezővé tételével, és 81,1%-a véli úgy, hogy szükséges a védőoltás a gyerekeknek – derül ki az INSCOP Research közvélemény-kutató intézet felméréséből.

A családorvosok szövetségének megrendelésére készült felmérés adatai szerint a válaszadók kétharmada úgy vélte, hogy a szülőknek el kellene beszélgetniük a gyerekorvossal a védőoltásokkal kapcsolatban esetleges aggályaikról, és a megkérdezettek kevesebb mint fele azt gondolja, hogy a védőoltásoknak több jó hatásuk van, mint kockázatuk.

A védőoltások hatékonyságával kapcsolatban a válaszadók valamivel több mint a fele (54,1%) egyetértett azzal, hogy „a védőoltással megelőzhető betegségek súlyosak és veszélyt jelentenek az életre”. A megkérdezettek 7,4%-a ezzel nem ért egyet, 32,2%-uk nem foglalt állást.

Az alanyok valamivel kevesebb mint fele (49,1%) véli úgy, hogy a védőoltás a legbiztosabb módja a védekezésnek egyes betegségek esetében, 10,5%-uk ezzel nem ért egyet, 36,1%-a nem nyilvánított véleményt.

A megkérdezettek 28,7%-a szerint a védőoltás bonyolult probléma, és esetenként kellene döntenie, hogy indokolt-e vagy sem, 10,5%-uk véleménye szerint pedig az oltással járó kockázatok nagyobbak, mint a várható pozitív hozadékok.

A megkérdezettek elsősorú többsége (89%) szerint a védőoltásokat az államnak ingyenesen kell biztosítani, 7%-uk támogatná, és csak 1%-uk véli úgy, hogy teljes térítéssel kellene adni.

Az országos szintű kérdőíves közvélemény-kutatásra január 21-e és február 11-e között került sor az alanyok otthonában. A 2115-ös reprezentatív mintán elvégzett tanulmány hibaszázaléka 2,1%. (Agerpres)

Nem vehet részt az USR PLUS 2020 az EP-választásokon?

Elutasította a Központi Választási Iroda (BEC) az USR PLUS 2020 Szövetség jelentkezését az európai parlamenti választásokon való megmérettetésre. A BEC arra hivatkozik, hogy Dan Barna és Dacian Cioloș nem szerepelnek alakulatuk elnökeként a politikai pártok jegyzékében. Az USR és a PLUS megfellebbezi a döntést a legfelsőbb bíróságon.

A PLUS csütörtöki közleményében rámutat, Dan Barna 2017 októberében választották meg a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökévé, Dacian Cioloș pedig 2019 januárja óta elnöke a PLUS-nak. Mindkét alakulat kérte a bukaresti törvényszéktől elnökük bejegyeztetését, ez idáig azonban nem született végleges határozat erről, és a BEC erre hivatkozva utasította el a választási szövetség igénylését. „Ez egy politikai döntés, amely a Liviu Dragnea által létrehozott korrump rendszer nyomására született. Az általunk benyújtott jogi dokumentumok nem számítottak, mint ahogyan a két párt törvényes döntései és a 14 ezer tag akarata sem. Nem számít az a 200 ezer aláírás sem, amelyet összegyűjtöttünk” – fogalmaz a közlemény.

A két alakulat úgy véli, igénylésüket azért utasították el, mert Liviu Dragnea „fél az USR PLUS 2020 Szövetségtől”, az azt alkotó pártok minden kezdeményezésétől.

„A BEC mai döntése egy dolgot jelent: minden módon és minden eszközzel meg akarják akadályozni, hogy részt vegyünk a választásokon. (...) 1990 óta ez az első alkalom, amikor visszadobnak egy olyan jelöltlistát, amely a közvélemény-kutatások szerint a román állampolgárok mintegy 20 százalékának támogatását élvezzi” – áll még a közleményben.

A BEC döntése nem végleges, a két párt megfellebbezi a legfelsőbb bíróságon.

„Akkor is továbbmegyünk, ha a legfelsőbb bíróság számunkra kedvezőtlen döntést hoz, és az USR, illetve a PLUS kénytelen lesz külön listán indulni a választáson. Ismét összegyűjtjük az aláírásokat, támogatni fogjuk egymást. (...) Büntetőügyek és lopás nélküli országot akarunk, és ezért a végsőkig harcolni fogunk” – zárja közleményét az USR és a PLUS. (Agerpres)

Timmermans az aggályos kérdések mielőbbi megoldására szólította fel Dăncilát

Az aggályos kérdések mielőbbi megoldására szólította fel Viorica Dăncilă kormányfőt Frans Timmermans, az Európai Bizottság első alelnöke szerdán Brüsszelben.

Timmermans a találkozó után kijelentette, hogy egyre növekvő aggodalommal figyelik a romániai fejleményeket, különösen az igazságszolgáltatás területén. Hozzátette, sürgős előrelépésre van szükség a következő hetekben a kifogásolt ügyek mindegyikében.

Az Európai Bizottság illetékes szóvivője arról számolt be, hogy Timmermans egy hónapon belül már másodjára tárgyalt

Dăncilával, és a mostani találkozón is nyílt, őszinte párbeszédet folytattak. A tájékoztatás szerint a felek megállapodtak, szakértőik a jövő héten összeülnek, hogy megoldást keressenek a problémákra.

Románia és Bulgária a 2007-es uniós csatlakozásukkor vállalták meglévő hiányosságaiak felszámolását az igazságszolgáltatásban, a reformfolyamatot pedig az Európai Bizottság egy értékelési mechanizmus keretében figyelemmel követi. Ennek lezárása azért is fontos, mivel több uniós tagállam is ettől tette függővé Románia és Bulgária felvételét a belső tárellenőrzés nélküli schengeni övezetbe. (MTI)

Ország – világ

Újabb F16-osokat vásárolna Románia

Románia megkezdte a beszerzési eljárást 36 darab F16-os vadászpilóta gép vásárlásához – jelentette be szerda este a közszolgálati televízió műsorában Gabriel Leș védelmi miniszter. A tárcavezető elmondta: a hadsereg új gépeket szeretne, de jelenleg nem világos, hogy a vadászgépek újak lesznek-e, vagy másodkézből származnak. Az új vadászgéprej a hadsereg szovjet gyártmányú Mig típusú gépeit helyettesítené. A haderőfejlesztési program azt követően vált lehetségessé, hogy az ország hazai öszttermékének 2%-át védelmi kiadásokra fordítják. (Agerpres)

Csökkenőben a három hónapos bankközi hitelkamatláb

Öt bázisponttal csökkent, évi 3,13%-ra mérséklődött csütörtökön a lej alapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) – közölte a Román Nemzeti Bank (BNR). 2019 elején évi 2,99%-os szinten állt a mutató, tavaly március 7-én pedig évi 2,08-os volt a ROBOR. A jelzáloghitelek esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb a szerdán jegyzett évi 3,32%-ról csütörtökön évi 3,27%-ra csökkent, míg a kereskedelmi bankok egymás közötti hitelezésekor használt kilenc hónapos ROBOR évi 3,44%-ról 3,42%-ra mérséklődött. A 12 hónapos ROBOR három bázisponttal csökkent, most évi 3,47%-on áll. (Agerpres)

A V4-ek történelmük egyik legnagyobb beruházására készülnek

A visegrádi országok történelmük egyik legnagyobb beruházására készülnek a Budapest–Pozsony–Ostava–Varsó közötti gyorsvasútvonal megépítésével – közölte a Külügyminisztérium csütörtökön az MTI-vel, miután Szijjártó Péter külügyminiszter fogadta Vazil Hudakot, az Európai Fejlesztési Bank (EIB) alelnökét. A megvalósíthatósági tanulmány elkészítése megkezdődött, és a négy ország számít az Európai Fejlesztési Bank részvételére a projekt finanszírozásában. A találkozón a felek üdvözölték az EIB V4 befektetői platform létrehozását, egyúttal Szijjártó Péter biztosította Vazil Hudakot, hogy Magyarország támogatja az EIB hitelezési aktivitásának fenntartását a Nyugat-Balkánon és a Keleti Partnerség országaiban – írták a közleményben. (MTI)

Tömbház gyulladt ki Temesváron

Tűz ütött ki egy tömbház alagsorában szerdáról csütörtökre virradóra Temesváron – a lángok valószínűleg tiltott helyen történő dohányzás miatt csaptak fel. Tizennyolc személyt – köztük egy mozgásképtelen lakost – ki kellett menekíteni, húszan pedig maguktól hagyták el az épületet. A Temes Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség (ISU) képviselőinek a tájékoztatása szerint tizenöt tűzoltó érkezett a helyszínre, hogy megfékezze a lángokat és eloszlassa a lépcsőházban terjedő füstöt. A mentőegységek nem találtak áldozatokat. (Mediafax)

Egy közvita margójára

(Folytatás az 1. oldalról)

hozzászólást sem fűzött senki, a tanács szakbizottságai-ban vélhetően sikerült megtárgyalni. Ehhez képest már csak a hab volt a tortán az idej januári döntés, ami egy lényegében már elfogadott beruházási terv anyagi és technikai keretadattal módosította. Ez a tény. Az öngólok emlegetése pártközi viszonylatban nem több mint választási kampánycélzatú üzenet, párton belül pedig a belső nézeteltérések madárnyelven történő kitergetése a nyilvánosság elé. Mindkettő ugyanabba a gumicsont kategóriába tartozik, amelyeket már évtizedek óta időnként bedob a szavazók asztalára a városvezetés. Ezért tart ott, ahol van, és néz úgy ki a város, ahogyan, mert a következetes és hatékony munkához egyszer pontos tervezés kell, hogy tudják, honnan merre tartanak, aztán jöhet a végrehajtás.

Az egyik leginkább szem előtt levő és mindenkinek kényelmetlen problémát jelentő közlekedés kérdéskörét illetően a mélygarázsnál is komolyabb ügyre derült fény ezen a megkésett, de annál hasznosabb vitán. Ha csak ebben a lassú tempóban is épülnek tovább a sztrádaszakkaszok a környékünkön, akkor is annál hamarabb tereledhet erre fele a moldvai irányú teherforgalom, mintsem a város terelőútja addig elkészülhetne. Ha ez bekövetkezik, a jelenlegi forgalmi dugókra üdülőtelepként fogunk majd emlékezni. Ha addig a politikum és a szakértők ki nem találnak valami ki is vitelezhető megoldást, hogy gumicsont helyett rágható is kerüljön a közlekedni kénytelen adófizetők elé.

Kisebbségvédelem és fejlődő közösség

(Folytatás az 1. oldalról)

Keresztény identitást az átalakuló Európában

Vincze Loránt a jelölést hatalmas felelősségnek nevezte, mert a magyar közösség és az RMDSZ érdekeinek szolgálatát jelenti „olyan időkben, amikor Európa változás előtt áll, a változást pedig mi az erdélyi magyarok javára szeretnénk fordítani. Azt szeretnénk, hogy Európa őrizze meg keresztény identitását, őshonos nyelveit és kultúráját, szavatolja polgári biztonságát” – mondta, majd hozzátette, hogy ezek mellett két konkrét témája is van: „az elmúlt években az európai kisebbségvédelmi és az Európai Parlamentben szerzett eredményei a legjobb névjegykártyánk, amellyel a május 26-i választáson az RMDSZ az erdélyi magyar emberek támogatását kéri”.

A két meghatározó témák egyike az EP-választások előtt a Minority SafePack kisebbségvédelmi kezdeményezést nevezte, amelyet az Európai Parlamentben kell továbbvinni. Mint mondta, siker volt az aláírások összegyűjtése, viszont a meghatározó életszakasza ennek a kezdeményezésnek az Európai Parlamentben, az európai intézményekben fog majd eldőlni. „Nekünk az a célunk, hogy elérjük az őshonos kisebbségek európai uniós védelmét erős jogszabályok által. Ehhez európai szövetséget kell létrehozni az Európai Parlamentben, és ennek a megteremtése lesz az egyik feladatunk. Én ezért dolgoztam az elmúlt években, ezért jártam Európát. Azt gondolom, jó pillanatban van ez a projekt. Az európai parlamenti választásokat követően majd az új Európai Bizottsággal kell elkezdünk ennek a projekt-

nek a továbbvitelét az anyanyelvhasználatról, az anyanyelvi oktatásról, a szimbólumhasználatról”. Hangsúlyozta, hogy a kezdeményezés Erdélyből indult az RMDSZ-től, de hatalmas szolidaritást sikerült létrehozni Európában. Kisebbségvédelmi mozgalommá nőtte ki magát, és nemzetpolitikai üggyé vált, ami hatalmas érték.

Szükség van az uniós pénzalapokra

A második témakörnek saját közössége érdekeinek a képviselét nevezte, a fejlődéshez szükséges európai eszközök megőrzését és bővítését. Ezek rálátást követelnek nagyon sok európai uniós szakpolitikára, amire készen állnak, hiszen a cél az, hogy „közösségünk tovább fejlődjön európai uniós pénzalapokból, épüljön úthálózat, iskolák, az önkormányzatoknak legyen minél több befektetése, éljenek jobban a gazdák, fejlődjenek a kis- és közepes vállalkozások” – emelte ki Vincze Loránt.

Könyv és Gyertya díjátadó

Péter Ferenc a március 15-i rendezvényekről szólva kiemelte a magyar külügyminiszter, illetve a szövetségi elnök jelenlétét a március 14-i postaréti megemlékezésen, majd a 15-én 19 órakor kezdődő Könyv és Gyertya díjátadó gáláról szólt, amelyen olyan személyeket szeretnének kitüntetni, akik munkájukkal és szolgálatukkal az elmúlt években a magyar közösségeket erősítették. Azt is elmondta, hogy Sebestyén Márta Kossuth-díjas népdalénekes koncertje zárja a rendezvényt, amelyre a belépés ingyenes, de arra kéri a részt venni óhajtozókat, hogy jelentkezzenek az RMDSZ-székházban a helyjegyek miatt.

Talpra, magyar!

Háromnapos ünnepségsorozat Marosvásárhelyen

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Tegnap sajtótájékoztatót ismertette dr. Vass Levente, a marosvásárhelyi RMDSZ elnöke és Kali István ügyvezető elnök a március 15-e alkalmából Marosvásárhelyen szervezett háromnapos rendezvénysorozat programját.

Az ünnepi rendezvénysorozat március 13-án, szerdán néptáncos hívogatóval kezdődik. A körzetekből indulnak a táncosok, a körzetek képviselői, menet közben kokárdákat osztogatnak a járőrelőknek, és Kali István szavai szerint közelebb hozzák a néptáncot a vásárhelyiekhez.

Március 14-én, csütörtökön – erről Vass Levente tájékoztatót – délután 4 órától a Székely vértanúk emlékművénél emlékünnepekre és koszorúzásra kerül sor. Az ünnepség díszvendégei *Szijjártó Péter*, Magyarország külgazdasági és külügyminisztere és *Kelemen Hunor*, az RMDSZ szövetségi elnöke.

Az ünnepi rendezvényre, amely koszorúzással végződik, *Sebestyén Péter* római katolikus plébános mond áldást.

A Postaréten az RMDSZ önkéntesei 2000 kokárdát osztanak szét a megjelentek között.

Ugyancsak csütörtökön este fél 7-től a marosvásárhelyi várban koncertezik a Kormorán együttes.

Pénteken, március 15-én 16 órakor a fiatalok a Bernády szobor előtt a Postarétig vonulnak, ahol *A mi március 15-énk* címmel rendkívüli emlékünnepeket tartanak számukra.

Este 7 órától a Kultúrpalota nagytermében kerül sor a Könyv és Gyertya gálaestre, illetve Sebestyén Márta és barátai ünnepi koncertjére.

Vass Levente elmondta, hogy a marosvásárhelyi RMDSZ javaslatára *Tamási Zsolt*, a marosvásárhelyi római katolikus iskola igazgatója és post mortem *Varró Gyula* volt RMDSZ körzeti elnök részese a Könyv és Gyertya díjban.

Este 9 órától a *Forradalmi rímek másképp* esemény helyszíne a Jazz&Blues Club.

Kali István a továbbiakban elmondta, hogy idén is meghirdették a beszédpályázatot középiskolások és egyetemisták számára. Március 13-ig várják a fiatalok beszédeit. A nyertes beszédet a szerző március 14-én a Postaréten elmondhatja.

Biennáléra készül a fotóklub

Gazdag kulturális kínálatot állított össze idénre a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub. A várható rendezvényekről, kiállításokról Both Gyula, a klub elnöke tájékoztatót.

Az elnök elmondta, hogy a klub erőssége az etno- és a szociofotózás. Sikerült egy olyan színvonalat elérni, amit – közös kínálatként – egyre jobban értékelnek. Ezt igazolja az is, hogy tavaly a budapesti Székely Fesztiválra elvitt – Erdélyt bemutató – hangsúlyozottan néprajzi jellegű kiállítás anyagát nagyra

értékelték, mi több a Csíki sörgyár az összes fotót megvásárolta. Hasonló sikerrel járt – szintén 2018-ban – a hivatásos néptáncgyűttesek Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban tartott erdélyi találkozója óta összeállított tárlat. Érdekes „kísérletnek” bizonyult tavaly a Románia fennállásának 100. évfordulójára rendezett kiállítás. A klubtagok 100 évvel ezelőtt Marosvásárhelyen készült felvételeket kerestek elő, és ugyanazon a helyszínen és látószögéből készítettek fotókat, majd ezeket egymás mellé helyezve állították ki. Az

anyagból fotóalbum is készült, ami szintén igen népszerű lett. Ezen a vonalon haladva – mondta az elnök – az idén is több kiállítást szerveznek. Már megvolt a tavalyi „termést” bemutató hagyományos téli tárlat, februárban pedig Magdó István közvetítésével a magyarországi Magyar Fotóművészek Országos Szövetsége kiállítását hozták el a Bernády Házba. Márciusban a fotóklub fiataljai mutatkoznak be, jelezvén, hogy van minőségi utánpótlás. Március 15-én a fotóklub tagjai Múlt a jelenben címmel szintén Erdélyt bemutató fotókiállítást visz-

nek el Veszprémbe, ahol részt vesznek az ünnepségeken is. A klub vendégeként áprilisban a Marosvásárhelyről elszármazott kiváló természetfotós Vitus Gabriella fényképeit állítják ki a Bernády Házban. Áprilistól megnyílik a városi galéria is. Nagyon sok – a klubban kapcsolatot tartó – egyéni fotós jelezte, hogy szívesen felajánlja képeit kiállításra, így jelenleg nem az a gond, hogy mivel töltik meg majd a falakat, hanem az, hogy milyen kritériumok szerint szelektálják majd az érdeklődőket. Májusban a Maros Művészegyüttes nemzetközi folklórfesztivált szervez a várban, ennek a rendezvénynek partnere a fotóklub is, így ez alkalommal is színvonalas anyaggal készülnek. Lesz még egy cserekiállítás a craiovai fotóklubbal, és augusztusban a Forgatagon is jelen lesznek egy szabadteri kiállítással. Szeptemberben pedig vendégül látják Ádám Gyula ismert etnofotós munkáit.

Az idén a klub legnagyobb feladata a 27. országos biennálé és a 9. nemzetközi fotószalon megszervezése lesz. Két évvel ezelőtt mintegy 40 ország 120 fotográfusa 1600 képet küldött be, amiből százat állították ki, ugyanennyi került albumba. Az idén – a költségvetési megszorításokat figyelembe véve – nem hirdetnek külön témát, színes és fekete-fehér kategóriában szabad témával várják majd a benevezéseket. Ez a „nyitás” azonban azt is jelentheti, hogy jóval nagyobb lesz a jelentkezők és a beküldött képek száma, mint két évvel ezelőtt, így több dolga lesz a szervezőknek is, mondta Both Gyula. Kiemelte,

hogy mivel a székelyföldi biennálé kifulladt, gyakorlatilag Erdélyben ez maradt az egyetlen ilyen nagy méretű, nemzetközi fotókiállítás, ami külön kihívást jelent a szervezőknek. A kiállítás novemberben a várban lesz.

A kiállításokon kívül a fotóklub egyre inkább jelen van Marosvásárhely kulturális pezsgésében. Több éve közös táborot szerveznek az ifjúsági házzal Szovátán, az itt készült anyagot is novemberben állítják ki. Ezenkívül – egyéni meghívásos alapon – számos fotótáborban vesznek részt a tagok. És ahogy az idő enged, az idén is több hétvégi fotós kiruccanást szerveznek. Voltak már a Gyimesekben, készülnek Maramarosba, és több olyan helyszínre, amely „önmagában” kínálja a fotótémát. Társzervezőkként nemcsak a Bernády Házban, a várban, hanem a Studium-Prospero Alapítvány kiállítótermében is rendeznek kiállításokat, mi több a Kálvin házba (idősek otthona) is szívesen elvisznek fotókat, ugyanakkor a marosvásárhelyieket szabadteri kiállításokkal is megörvendeztetik majd.

Jelenleg a klubnak 31 tagja van. A kevésbé aktívaktól meg kellett válniuk, de jó hír, hogy jönnek a fiatalok is. A jelentkezőknek néhány fotót kell bemutatniuk a klub elismert tagjaiból álló művészeti bizottságnak, ők döntenek a felvételtől. De nem is annyira a művészi érték számít, mint az érdeklődés a fotózás, a vizuális művészet iránt, és az az akarat, hogy egy jó társasághoz tartozzanak – mondta Both Gyula. (vajda)

Színés Világ

XV. évf. 9. (656.) szám, 2019. március 8., péntek

„A művészetet is, a huszárságot is a hagyomány szolgálatként fogom fel”

– vallja Miholcsa József szobrászművész

Berekméri Edmond

– Húsz éve elmúlt, hogy Marossárpatakra költöztél. Hogyan emlékszel vissza, milyen volt a találkozás a településsel?

– Húsz évvel ezelőtt fiatalabb voltam és lelkesebb. Gyermekkori álmom valósult meg, nem szorultam többé a négy fal közé, udvarom és istállóm lett. Azt hiszem, akkor más világot éltünk, és az emberek is másak voltak. De ez nem csak Sárpatakra jellemző. Manapság mindenki a pénze után szalad, egyre jobban hátrébe szorul a közösségi élet. Sajnálom a régi, hagyományörző világot. Egykor az Isten-haza-család-becsület volt mindenekelőtt. Ma a legtöbb ember elfordul Istentől, a haza a magasban, a családok egyre gyakrabban bomlanak szét, azonos neműek kötének házasságot, a becsület pedig már csak a szótárban van meg.

– Remélem, nem bántad meg, hogy településünket választottad. Marossárpatak mindenképpen nagyot nyert a te ideköltözéseddél, történelmi szoborpark létesült a községközpontban...

– Erről Porkoláb Levente sáromberki lelkes szavai jutnak eszembe. Amikor 2017-ben a haranglábat avattuk, arról beszélte, hogy a magyarság napjainkban olyan, mint az oázisok a sivatagban. „Környékünkön az oázisok kialakításában, létrehozásában fontos szerepet játszott Miholcsa József szobrászművész” – mondta. Úgy éreztem, ez volt az egyik legnagyobb dicséret, elismerés, amit életemben kaptam. Szóval, nem bántam meg, bár néha az az érzésem, hogy egy kicsit magamra maradtam. Kezdetben nagyobb volt a lelkesedés körülöttem, aztán sokan más helyen találták meg a hagyományörzés szolgálatát. Áldom a sorsot, szerencsésnek tartom magam, mert régóta nincs főnököm és beosztottam sem. Kívül vagyok minden rendszeren, a magam ura lehetek. Talán ezért látok másként sok mindent...

– Hogyan lesz valakiből művész? Emlékszel még az első kiállításodra?

– Nagyon szerettem a természetet és az állatokat, állatorvosnak készültem. Tanulás

A feltámadó Jézus

közben ébredtem rá, hogy az állat mozgását és alkatát, nem pedig a latin elnevezését kedvelem. Érdekes, három fiam biológiát végzett, egyelőre csak egyik választotta a művészetet. Az első kiállításom 1978-ban volt Marosvásárhelyen, az Apolló termében, de akkor már voltak szobraim az állatkertben és a mezőgazdasági iskolában.

– Legnagyobb munkád talán mégsem a sárpataki szoborpark, hanem a korondi Erős várunk az anyanyelv című monumentális alkotás...

– A művészi tevékenységem kétirányú, faragásokat és kőszobrokat ölel fel. Az első a Júlia szépleány című munkámban – Korondon, a Páll Lajos-kultúrház oldalán –, a második a Babba Mária – marossárpataki szoborparkbeli – szoborban csúcsosodik ki. Aztán ott van a Korond főutcáján található Erős várunk az anyanyelv című térkompozíció, amely harminc, alumíniumba öntött jeles magyar író és költő másával, szokatlan kialakításával a magyarság állapotát, nyelvünk csiszolódását szimbolizálja.

– Milyen alkotásaid születtek az elmúlt évben?

– Befejeztem a kolozsvári domborműveket és körplasztikát. A 25. erdőcsinádi táncbör szervezőinek felkérésére elkészítettem a „csinádi táncospárt”, a csejdi apácakolostorba egy másfél méteres Szent Teréz-szobrot.

– Mennyit szoktál dolgozni, alkotni általában egy nap? Mivel töltöd a szabadidődet?

– Már nem bírom úgy az iramot, mint régen. Koós András tanárom figyelmeztetett a főiskolán: négy óránál többet nem lehet alkotómunkát végezni. Akkor nem igazán vetjük komolyan az intését, fiatalon gyorsan és sokat dolgoztam, aztán 50 éves kor után kezdett csökkenni a teljesítményem. Rájöttem, hogy vannak ösztönös művészek, nekik hamarabb kimerül az alkotókedvük, aztán vannak a tudatos művészek, akik hosszabb ideig tudnak dolgozni. Én a második kategóriába sorolom magam, még mindig tele vagyok tervekkel, ötletekkel. A művészetet is, a huszárságot is szolgálatként fogom fel, és ameddig tudok, bírok alkotni, szolgálni akarom hagyományainkat. Szabadidőmben olvasok, tévét nézek. Főleg történelmet olvasok, s gyakran előveszem kedvenc könyveimet. Most éppen Orbán Dezső A székely gesta című művét olvasom, de Fülöp Tibor Zoltán A szabadságharc hagyományörző serege c. könyvét lapozgattam ma délelőtt. A tévében elsősorban természetfilmeket nézek, de a krimiket is kedvelem.

Alkotás közben

– Meg lehet élni napjainkban csak a szobrászattól?

– Amire én feltettem az életemet, az olyan, mint a buborék. Élettartama bizonytalan. Pályám kezdetekor elsősorban a külföldre kitelepenni készülőket kerestek meg, s vásárolták meg alkotásaimat. Pénzben nem szűkölködtem. Most úgy érzem, nem értékeli eléggé a művészek munkáját. Nem ülök tétlenül, vannak rendeléseim is, de a feleségem keresete és hozzáállása nélkül nem lenne a család anyagi biztonságban. Sosem felejttem el, egy művésztaborban egyik kolléga a következő kérdést szegezte nekem: te vagy az, aki meg tudsz élni a művészetből?

– Hogyan született meg az ötlet, hogy Marossárpatakon hagyományörző huszárcsapatot szervezz?

– Én már Háromszéken, a dálnoki ménésben is huszárkodtam, ami felejthetetlen élmény volt számomra. Sárpatakon egy ideig hiányzó voltam, mert nagyon szeretem a lovakat. Utánanéztem az itteni huszárság történetének, a huszárhagyományoknak, aztán megalapítottam a 15. Mátyás-huszárcsapatot. Azóta Erdélyben 60-70 Mátyás-huszárt avatunk, amire igencsak büszke vagyok. Örülök annak, hogy csapatunkban még mindig van, aki szolgálatként fogja fel a huszárságot. Továbbá lélekemelő és szívmenlengető számomra, hogy Erdélyben egyre több huszárcsapat alakul, s ezeket helyi politikusok is támogatják. Tamás Sándor tanácselnök lóháton vonult végig Kézdivásárhely főterén, Marosvásárhelyről pedig kitiltották a huszárokat.

– Milyen gyakran ülsz lóra? Csak hagyományörző rendezvényeken nyergelsz fel?

– Még mindig gyakran kilovagolok a falu határába. Mikor ideköltöztem, előfordult, hogy nyolc-tíz baráttal, ismerőssel mentünk ki lovagolni. Ma nem kapok társat, sajnálom itthon hagyni a másik lovat, így egyiket kötőszáron viszem magammal, ha valamelyik fiam nem jön velem. Igaz, a környéken elszaporodtak a lovasiskolák – úgy érzem, valahol közöm van hozzájuk –, és én még egy ideig lóra tudok ülni.

– Figyelemmel kíséred a politikai eseményeket, a magyarság ellen irányuló intézkedéseket? Mi az, ami az utóbbi időben a legjobban felbosszantott?

– Engem a politikai események már nem tudnak felbosszantani. A szemléletem szerint a francia forradalommal elkezdődött a világ újrendeződése. A bankárok folyamatosan rátették a kezüket a világra, háborúkat rob-

bantottak ki, a kezükben van a pénz, akkor csinálnak inflációt, amikor akarnak. Az újságok, a rádió, a tévé azt közlik, azt a hírt adják, ami nekik kell. Ezek a bankárok döntötték el Trianont is, Magyarországot szét kellett szedni, mert önálló állam volt... Ezek mozgatták az államok politikáját, az államfőket, a politikusokat. Az utóbbiak jól élnek, nagy pénzeket zsebelnek be, de bábuk. Az erdélyi politikusokról pedig a következő a véleményem: mi bízunk bennük, megválasztjuk őket, s lemennek Bukarestbe. Ott más világ van. Nekik a nagy fizetésért cserébe valamit tenni kell a román állam érdekében is, ez pedig sokszor a magyar kisebbség ellen történik. Aztán hazajönnek, verik a mellüket, hogy milyen nagy magyarok, de a magyar jellemről a kétkulacsosság távol áll, legalábbis véleményem szerint.

– A kő mellett egy másik anyagból is dolgozol, faragsz. Alkotásaid egyedi, a székelykapuk díszítőmotívumai mellett az ősi magyar hitvilágból átvett motívumokat fedezhetjük fel bennük. Le szoktad először rajzolni a tervezett alkotást, vagy munka közben születnek az ötletek?

– Megkedveltem a fát is. A faragás gyönyörű munka, nem lehet betelni vele. Készítek vázlatokat, de a végleges döntést a fa formája, erezei adják, sokszor a mondánivaló és a kifejezés tömörebb szolgálatát sugallják.

– Min dolgozol?

– Egy csellós lányt faragok fából, egy domborművet készíték Feltámadó Jézus címmel a népi hagyományok keretébe helyezve; Csokfalvára egy háborús emlékmű makettjét készítettem el, s a bágyoni huszárok kérésére próbálok eleget tenni, egy emlékműt tervezek nekik. Az anyaországban is van munkára kilátás, amire büszke is vagyok, csak legyen értelme, s legyen még erőm, kedvem, hitem és ihletem.

Csellós lány

A természet kalendáriuma (CCCXLVIII.)

Kiss Székely Zoltán

A nő: tetőtől talpig élet.
A férfi: nagyképu kísértet.

Így kezdi Weöres Sándor *A nő* című versét. S aztán megmagyarázza:

A nő: mind, mely élő és halott,
úgy, amint két-kézzel megfogadhatod;
a férfié; minderről egy csomó
kétes bölcsesség, nagy könyv, zagyva szó.
A férfi – akár bölcs, vagy csiznavarga –
a világot dolgokká széthabarja
s míg zúg körötte az egy-örök áram,
címkek között jár, mint egy patikában.
Hiába száll be földet és eget,
mindég semmiségen át üget,
mert hol egység van, részeket teremt,
és névvel illeti a végtelent.
Lehet kis-ember, lehet nagy-vezér,
alkot s rombol, de igazán nem él
s csak akkor él – vagy tán csak élni látszik –
ha nők szeméből rá élet sugárzik.
A nő: mindennel pajtás, elven
csak az aprózó észnek idegen.
(...)Alakja, bőre hívást énekel,
minden hajlása életet lehel,
mint menny a záport, bőven osztogatva;
(...)Valóság, eszme, álom és mese
úgy fér hozzá, ha az ő köntöse;
mindent, mit párja bölcsességbe ránt,
ő úgy visel, mint cinkos pongyolát.
A világot, mely észnek idegenség,
bármeddig hántod: mind önéki fátyla;
és végső, királynői diszruhája
a meztelenség.

Soraim tavasz kezdetén, nőnapon írónak. Magyarországon 1914-ben ünnepelték először.

Köszönet neked, aki megszültél. És neked,
aki a feleségem voltál – írom ide Márai Sándor
Füveskönyvéből e sorokat –, És neked,
te harmadik, tizedik, ezredik, aki adtál egy
mosolyt, gyöngédséget, egy meleg pillantást,
az utcán, elmenőben, vigasztaltál, mikor ma-
gányos voltam, elringattál, mikor a haláltól
féltem. Köszönet neked, mert szőke voltál. És
neked, mert fehér voltál. És neked, mert a
kezed szép volt. És neked, mert ostoba és jó
voltál. És neked, mert okos és jókedvű voltál.

Hóvirágok – valahol – bárhol – a Kárpát-medencében

És neked, mert türelmes és nagylelkű voltál.
És neked, mert betakartad hajaddal arcomat,
mikor megbuktam és rejtőzni akartam a világ
elől, s neked, mert tested melege adott tes-
temnek, mikor fáztam az élet magányában. És
neked, mert gyermeket szültél nekem. És
neked, mert lefogod majd puha ujjakkal a
szemem. És neked, mert kenyeret és bort
adtál, mikor éhes és szomjas voltam. És
neked, mert testedből a gyönyör sugárzott. És
köszönet neked, mert jó voltál, mint az ál-
latok. És neked, mert testednek olyan illata
volt, mint a földnek az élet elején. Köszönet
a nőknek, köszönet.

Hóvirággal toldom meg magam e köszö-
netet. Egykor a jeddi erdő szélén szedtem.
Édesanyámnak. Aztán a Németkalap alatt.
Egy lánynak. Aztán Gyermely határában. Fe-
leségemnek. Ma már csak fényképezem. Vé-
dett növényé vált. Egykor ez volt a tavasz
virága. Csokrokba szedtük. Ma csak szem-
münkkel simogatjuk őket.

Tavasz virága. Tisztaság virága. A köszö-
net virága.

Március első dekádjának végén járunk.
Mostanra sorra megválasztották – a természet
világának Linné szerinti hármast osztata ha-
gyományait követve – az év növényeit, álla-
taikat és ásványait, közezeit Magyarországon.
Ez alól csak az év emelője és az év hullója
vagy kételtűje képez kivételt. Ezeket nem vá-
lasztják, hanem zoológus kutatók jelölik ki.
Év emelője minden évben van, de az év hül-
lóját és az év kételtűjét évente váltakozva je-
lölik ki. Mindahányuk, egy kivétellel, nem a
csonka Magyarország, hanem a határok nél-
küli Kárpát-medence lakója. Kedves Olvasó-
m, ma ebbe a világba kalauzollak Téged.

2011 óta választják meg az év vadvirágát.
Idén a magyar zergevirág (*Doronicum hun-
garicum*) a szavazatok 47%-ával utasította
maga mögé a tündérfátyolt és a macskaherét.
A zergevirág nemzetség fajtái – nevékhöz méltóan –
valóban sziklaszirtek, hasadékok, száraz,
nyílt tölgyes erdőszegélyek növényei. De kerti
dísznövényként is találkozhatunk velük. Növé-
nyünk a Kárpát-medencén kívül a Balkán-fél-
sziget keleti felén is lehet. Áprilisban már
előjönnek a magyar zergevirág jellegzetes töle-
velei, majd hamarosan nagy, sárga virágai is
megjelennek. Május végére elvirágzik.

Tavasz virága. Tisztaság virága. A köszönet virága

Az Országos Erdészeti Egyesület idén
immár hatodik alkalommal szavaztatta meg
az év fáját. Az idei győztes a *sajmeggy* (*Cera-
sus mahaleb*) lett. Törökmelegnek is nevezik.
Fájából régen pipaszár készült. Nagyapám tör-
ökmeleg helyett spanyolmeleggyéből készített
magának cigarettatartó törtnyelű szipkákat.
Ehető, kissé kesernyés, borsszem nagyságú,
fényes fekete termése a madarak kedvelt ele-
dele, fűszerként használt mandulaízű magja
és a fa kérge gyulladáscsökkentő, nyugtató,
értágító hatású kumarin tartalmú. Alacsony,
10 méteres fa vagy cserje, koronája laza, te-
rebélyes, ágai és gallyai kissé lehajlók. Kérge
sötétbarna, érdes, repedezett. Illatos virágai
kicsik, fehérek, öttágúak. Európa középhegy-
ségeiben gyakori. Száraz, meleg tölgyesek,
tisztások, útszélek fája.

Az év gyógynövénye és az év gyümölcse
szavazásról hír még nem érkezett. Mikor
megtudom, azonnal írok rólok is.

Ebben az évben is sor került az év gombája
megválasztására. A döntőbe bejutott három
faj közül a nyertes a *bronzos vargánya* (*Bo-
letus aereus*) lett. Tölgygyel és bükkal alkot
gyökérkapcsolatot. Nevét a sötétbarna kala-
pon lévő bronzszínű foltokról kapta. A vargá-
nyákra jellemzően húsa fehér, és ennek színe
nem is változik. Kiváló ízű csemegegomba.

A Magyar Rovartani Társaság döntése
alapján három rovarfaj – a másik kettő a kis
Apolló-lepke és a magyar tarsza voltak –
közül lehetett választani az év rovára szava-
záson. A legtöbb jelölést kapott faj, és így a
2019. év rovára a *havasi cincér* (*Rosalia al-
pina*). Még Linné nevezte el 1758-ban. Az
imágó testhossza 2–4 cm. A hím csápja majd-
nem kétszer hosszabb a testénél, a nőstény
csápja alig hosszabb. Kültakarójának alap-
színe fekete, de mindenütt nagyon sűrűn álló,
igen rövid szőrök fedik, amelyek az alap fe-
lületét szinte teljesen eltakarják. A szőrök ké-
kesszürkék. A csápizék végének fekete szőrei
bojtba tömörülnek, a csáp tarkának látszik. A
lábak szintén kékesszürkén szőrösek. A moz-
dulatlan bogár beleolvad a bükkfák kérgének
hasonló színezetébe. A krémfehér színű, 4
cm-es lárvák a kéreg alatt élnek, a felszínen
nincs nyomuk. A havasi cincér Európa déli
részén a Kaukázusig és az Urálig él. Jégkor-
szaki menedéke (refugiuma) Görögország

északi részének hegyvidékein lehetett, a fel-
melegedés után onnan terjedt észak felé.
Leginkább hegyvidéki bükkösökben él, 300-
2000 m tengerszint feletti magasságban. Az
alpesi, havas tájhoz nincs köze. Kerüli a zárt
erdőket, fejlődéséhez részben napsütötte, sza-
badon álló elhalt fák kellene. A kifejlett bog-
garak nálunk július első felében jelennek
meg. A hímek territóriumvédők. Mozdulatla-
nul ülnek, csak a csápjuk szondázza a leve-
gőt. Ha hím vetélytárs közeledik,
nekirontanak, és igyekeznek eltávolítani a
területükről, még az embert is megpróbál-
ják elűzni. Ha a hím egy nőstény egyed fe-
romonjait érzékeli, követi, és párosodni
próbál vele. A nőstény a tojócsöve érzék-
szerveivel választja ki a peterakásra alkal-
mas helyet. A tojócső akár 4 cm mélyre is
behatolhat a fába, a petéket egyenként rakja
le. A kifejlett havasi cincérek élettartama
10-20 nap. Az imágók nem táplálkoznak, s
így nem foghatók – a nagy hőscincérről el-
lentétben – csalótekként bort vagy gyümöl-
csöt tartalmazó csapdákkal. Számos európai
országban védett. Fennmaradására a jövő-
ben az egyik legnagyobb veszélyeztető té-
nyező a bükkös állományok visszaszorulása
lesz. A Természetvédelmi Világszövetség
(IUCN) vörös listája a havasi cincért a se-
bezhető kategóriába sorolja. Látványos, jól
felismerhető állat, ezért igen alkalmas
„zászlóshajófajnak”. A Duna–Ipoly Nemzeti
Park címerállata. Magyarországot és Románia
is kiadott havasi cincért ábrázoló bélyeget.

Az év vízi makrogerinctelen állatát először
választották meg az idén. Az első helyezett a
kecskerák (*Pontastacus leptodactylus*) lett.
A PTE TTK Hidrobiológiai Tanszéke által
meghirdetett szavazáson a további két jelölt
a fekete bődöncsiga és a változóony csibor
volt. A kecskerák természetvédelmi oltalom
alatt áll. Egykoron mindhárom őshonos faj, a
folyami rák, a kecskerák és a kövi rák a jelen-
leginél jóval nagyobb elterjedésű volt. Még
foglalkozásnév is volt a rákasz! Azonban a fo-
lyószabályozások, a vízterek elszennyeződése,
a rákpestis és az inváziós fajok terjedése miatt
állományuk jelentősen lecsökkent.

A gerincesekről egy hét múlva folytatom.
Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2019-ben, március 8-án.

Híres erdélyi magyarok (1000–1990)

Sorozatunkkal 990 év erdélyi nagyjaira
emlékezünk, akikről talán nem tudunk
semmit, de ők tették naggyá Erdély
kultúráját, tudományát vagy vitték el
híret a nagyvilágba, s tetemes részt vál-
laltak az egyetemes magyar kultúra és
tudomány gazdagításában. (Forrás: Ma-
gyar életrajzi lexikon, 1000-1990. Fő-
szerkesztő: Kenyeres Agnes)

Összeállította: Kuti Márta

Pekry Lőrinc, gróf (? – Homonna, 1709.
márc. 6.): kuruc tábornagy. Erdélyi főrangú csa-
lád sarja. Katonai pályáját Apafi fejedelem se-
regében kezdte 1667-ben. Thökölyvel való
rokonsága és kapcsolatai miatt hűtlenségi pert
indítottak ellene. 1686-ban az országgyűlés jó-
szágvetsésre ítélte, s 3 havi fogságot szenvedett.
1689-ben Mo.-ra ment, katolizált és I.
Lipót hűségére állt. Részt vett a török elleni
háborúban; 1690-ben kapornaki főkapitány,
királyi tanácsos és báró, 1692-ben gróf, 1693-
ban generális lett. 1696-ban a császár vissza-
adta elkobzott erdélyi birtokait, 1694-ben
Szörény vm., majd 1695-ben Alsó-Fehér vm.
főispánja, 1699-től Udvarhelyszék főkapitá-
nya, s e méltóságában a bécsi udvar szempont-

jainak kíméletlen érvényesítője. 1703. dec-
ben a kurucok fogságába esett, s Rákóczi hű-
ségére állt. Nagy része volt Rákóczi erdélyi
fejedelemsé megválasztásában. 1704-ben generá-
lis strázsamester, 1705. jún. 8-án altábornagy,
1707-ben tábornagy, szenátor. 1704-ben, majd
1705. okt.-tól 1707 végéig az erdélyi hadak fő-
parancsnoka. Rabutin támadását nem tudta ki-
védeni, sőt a kuruc vezetés egységét bomlasztó
állandó intrikáival, kapkodó hadműveleteivel
még meg is könnyítette a császáriak dolgát.
Erdély elvesztése után Rákóczi fölmentette,
sőt vizsgálatot indított ellene. Többé vezet-
ni beosztást nem kapott. Leveleiből (1704–05)
Lampért Géza közölte (Történelmi tár, 1899).
Felesége Petróczi Kata Szidónia.

Berde Áron (Laborfalva, 1819. márc. 8. –
Kolozsvár, 1892. jan. 25.): jogász, egyetemi
tanár, az MTA I. tagja (1858). Az első jelentős
magyar nyelvű meteorológiai és klimatológiai
szakkönyv írója. Főiskolai tanulmányainak el-
végzése után 1842-től 1844-ig Ny.-Európában
járt tanulmányúton. 1844-től 1863-ig a kolozs-
vári unitárius kollégiumban tanította a termé-
szettudományokat, 1863-tól a kolozsvári
akadémián a nemzetgazdaságtan és a politika
tanára, majd az 1872-ben alapított kolozsvári

egyetemen a nemzetgazdaság és pénzügytan
rendes tanára, 1872-73-ban az egyetem re-
ktora. 1890-ben nyugalomba vonult. 1846-tól
1859-ig a Természetbarát, ill. az Ipar és Ter-
mészetbarát, a Hetilap, a Kolozsvári Közlöny
szerkesztője volt. M.: Légtüneménytan s a két
Magyarhon égaljviszonyai s ezek befolyása a
növényekre és állatokra (Kolozsvár, 1847);
Mit tegyen az erdélyi gazda, hogy jólétre jus-
son? (Kolozsvár, 1859); A levegői nyirkosság
néhány égalji befolyása (Kolozsvár, 1860).

Rajk László (Székelyudvarhely, 1909.
márc. 8. – Bp., 1949. okt. 15.): politikus, mi-
niszter. 1929-től a bp.-i egy. bölcsészeti karán
magyar-francia nyelvi és irodalmi tanulmá-
nyokat folytatott. 1930-ban bekapcsolódott az
illegális kommunista mozgalomba, 1931-ben a
KMP tagja lett, s még ebben, valamint a követ-
kező évben is letartóztatták. Miután tanulmá-
nyait nem folytathatta, 1933-tól
építőmunkásként dolgozott. Mint a Magyar
Építőmunkások Orsz. Szövetsége kommunista
frakciójának vezetője, egyik szervezője és irá-
nyítója az 1935. évi nagy építőmunkás-sztrájk-
nak. 1936-ban a párt utasítására Prágába
távozott. Innen 1937-ben Spanyolo.-ba ment
és a Nemzetközi Brigád magyar zászlóaljának
politikai biztosaként harcolt a fasizmus ellen.
Kétszer súlyosan megsebesült. Részt vett

azokban a harcokban, amelyeknél a Nemzet-
közi Brigád fedezte a francia határ felé vissza-
vonuló köztársasági erőket és a menekülő
polgári lakosságot. A Spanyol Köztársaság bu-
kása után 1939-ben Francia.-ban internáltak.
1941-ben pártutasításra hazatért. Feleségül
vette Földi Júliát. 1941-ben letartóztatták és el-
ítélték. 1944 szept.-ében kiszabadult, a párt
Központi Bizottságának titkára, a Magyar
Front egyik vezetője lett. Ő készítette el a két
munkáspárt előzetes megegyezése alapján a
Magyar Front akcióegység-programját, ame-
lyet 1944. okt. 10-én írtak alá. Az ellenállási
mozgalom egyik fő szervezője és irányítója
volt. 1944-ben a nyilasok letartóztatták,

Sopronkőhidára, innen tovább Németo.-ba,
Münchenig hurcolták, ahonnan 1945. máj. 13-
án tért haza. 1945 után az MKP Központi Ve-
zetőségének, Politikai Bizottságának és
titkárságának tagja; országgyűlési képviselő.
1945. máj.-tól nov.-ig a bp.-i pártbizottság tit-
kára, 1945. nov.-tól 1946. márc. 1-ig főtitkár-
helyettes, 1946. márc. 20-tól 1948. aug. 5-ig
belügyminiszter, majd 1949. máj. 20-ig kül-
ügyminiszter. 1949. máj. 30-án koholt vádak
alapján letartóztatták, halálra ítélték és kivé-
gezték. 1955-ben rehabilitálták. 1956. október
6-án ünnepélyesen temették el a Kerepesi te-
metőben.

Kolozsi János, a kerelőszentpáli Kapisztrán, Küküllő vármegye nemzetőrségének szervezője*

Komán János

Kapisztrán János lelkesítő beszédei – a XV. és XVI. századi krónikások (Antonio Bonfini, Heltai Gáspár) szerint – jelentősen hozzájárultak Hunyadi János nándorfehérvári győzelméhez. Ehhez az ékesszóló ferences szerzeteshez hasonlította báró Bánffy János, Küküllő vármegye főispánja az 1848–49-es szabadságharc idején Kolozsi János kerelőszentpáli, marosugrai, besenyői plébánost.¹ „(...) Kolozsi a hajdani harcias papokat juttatja eszünkbe, férjem Capistránnak nevezte” – olvassuk Bánffy Jánosné Wesselényi Józefa bárónő emlékiratában.²

Kolozsi János egy olyan falusi környezetből, családból származott, ahol az osztrák elnyomás elleni indulatok mindegyre föllobbantak. Mezőmadarason született, Maros-Torda vármegyében 1808. január 1-jén.³ Fivére volt annak a Kolozsi György egyetemi hallgatónak, aki – a felháborodott pesti tömeg közé vegyülve – a dunai hajóhídon Lamberg Ferenc altábornagyot 1848. szeptember 28-án halálosan megsebezte,⁴ majd berohant a képviselőházba, „és győzedelmesen fölmutatta a királyi biztos vérértől még csöpögő szabályját, a galéria éljenzése közepette.”⁵

Eddigi ismereteink arról beszélnek, hogy a szülők igyekeztek taníttatni gyerekeiket. János Gyulafehérváron római katolikus teológiát végzett. 1831. jún. 5-én pappá szentelték. Felszentelése után segédlelkész Marosvásárhelyen. 1834-ben helyettes plébános Székelyszenttamáson, 1836-tól 1848-ig plébános Kerelőszentpálon, Marosugrán, Búzásbesenyőn.⁶

1846-ban polgári hivatalt is betölt, Küküllő megyei táblabíró.⁷ A falu életével törődő, talpraesett, a forradalom és szabadságharc lelkes híve. Bátor, kiváló szervező, népszerű és tekintélyes személyiség. Népszerűsége nemcsak Küküllő vármegyében, hanem Maroszákon is ismert. 1848 októberében-novemberében már részt vett az önvédelmi harcban.⁸ Ezért joggal feltételezzük, hogy ez a Petőfi-lelkületű hazafi talán ott volt az agyafalvi népgyűlésen is, ahogyan Mikó Imre írja Vay kormánybiztosnak: „karddal felfegyverzett papjaik vezérlete alatt” gyűlt össze a székelység.⁹ Népszerűsége – többek között – a következő történet is szemlélteti. 1848 decemberének utolsó hetében az ellenségtől elszigetelt Háromszék kormánybiztosa, Berde Mózes küldöttséget meneszt Kolozsvárra. A háromtagú megbízott: Macskásy Antal földbírtokos, Úrházy György Mátyás-huszárnak (költő, újságíró, ügyvéd), Jakab Elek Mátyás-huszárnak (történetíró) volt. Marosvásárhelyen a forradalommal, szabadságharcral szimpatizáló gróf Lázár József Poklosz patak útszabályozó kopogtattak be, ahol a túszként Nagyszebenbe hurcolt apa gyerekei, Dénes, Albert és Eszter fogadták a vendégeket. Elmondták, hogy hírt kell hozniuk az elszigetelt, de nem hódolt háromszékiek számára az erdélyi katonai helyzetről. Újabb vendégek (meghívottak vagy önkéntesek?) érkeztek. Az ellenségtől uralt Mezőségeken keresztül kellett menniük Kolozsvárra. Tizenketten vállalkoztak erre a veszélyes útra.¹⁰ A tizenkét tagú csapat Kolozsi János plébánost választotta kapitánynak.¹¹ Az egyik résztvevő, akárcsak később Orbán Balázs is főművében, elég részletes beszámolót közölt erről a fontos és viszontagságos útról.¹² Kolozsvárra érkezésükkor, december 30-án Kolozsit és Macskásyt a Bánffy-palotában fogadta Beóthy Ödön országos teljhatalmú kormánybiztos, aki biztató hírekkel, az erdélyi katonai helyzetről, Bem seregének első győzelmeiről tájékoztatta őket. Január elsejére már visszatértek Marosvásárhelyre.¹³ A nagy hidegben Kolozsinak is megfagyott a lába.¹⁴

Kolozsi Jánosra mint gazdálkodó emberre is föltekintett az 1187 lelket számláló katolikus közösség, melynek legnépesebbje a kerelőszentpáli volt, mely 600 lelket számlált, a besenyői 325-öt, a marosugrai pedig 116-ot.¹⁵ Ezek a falvak Küküllő vármegye középső kerületének radnói (Kerelőszentpál, Ugra) és teremei (Búzásbesenyő) járásához tartoztak. A vármegye székhelye az 1207 lelket számláló Dicsőségmenton volt, melynek 656 magyar, 412 román, 2 német, 123 cigány és 137 egyéb nemzetiségű lakosa volt.¹⁶ A román és szász többségű vármegyében – mivel a szászok és a románok is hűséget esküdtek az osztrák uralomra és császárra – szembeszálltak nemcsak a magyar forradalommal, hanem az osztrák uralom elleni magyar szabadságharcral is. A románok a legnagyobb zsarnok

Korabeli nyomtatvány a nemzetőrség viseletéről

Forrás: Wikiwand

mellett harcoltak jogaikért. Számítatlan, mind-egyikükkel szembe fordított fül nem tárt rablást, magyargyilkolást hajtottak végre. Kerelőszentpál a román többségű falvak szomszédságában nem menekülhetett meg a rablásoktól, gyilkolásoktól. Kolozsi plébános egyik panasza, melyet Kovács Miklós gyulafehérvári püspökhöz címzett, azokról a Kerelőszentpálra csődülő rablókról beszél, akik mindenéből kifosztották, és akik elől el kellett menekülnie. „Hosszasnak kéne lennem, ha leírni szándékoznék mindazon iszonyú tényeket, melyek mindenütt, de kivált Kerelőszentpálon már három versen külön színek alatt elkövetettek. (...) elsőben minden őrizeteimről és fehér neműimről, a másodikban méheim apró barmaidtól, a harmadikba a császári katonaság védelme alatt minden marháimról, gazdasági eszközeimről, a most tulajdon költségemen állított gazdasági épületeimről (...) megfosztattam. (...) ma már az anyamegyén kívül mindentől megfosztva hol Marosvásárhelyt, hol Teremben tartózkodom (...)”¹⁷ Már ez az egy panaszlevél is eléggé indokolja a vármegye nemzetőrsége újjászervezésének fontosságát.

Nemcsak a hívek, hanem a szentpáli gyerekek is tanító nélkül maradtak.¹⁸ Nem csodálkozhatunk azon, hogy a közrend, a személyi szabadság és a vagyonvédelem, azaz a nemzetőri feladat végrehajtásának egyik legodaadóbb pártfogója lett. 1848 őszén az egyik korabeli dokumentum már nemzetőr századosként ismerteti.¹⁹ Valamilyen szerepet vállalt a kerelőszentpáli gr. Haller Lajos (1822-1867) által 1848 májusában létrehozott vármegyei nemzetőrség szervezésében.²⁰ Küküllő vármegye nemzetőrsége a császári csapatok bevonulása után többnyire feloszlott. Szentpály József 1848 szeptemberében őrnagy kinevezéssel érkezett a fővárosból, és átvette az „Enyedre Központosított Nemzetőrség vezérletét” az erdélyi teljhatalmú országos kormánybiztostól.²¹ De a nemzetőrséget újjászervező próbálkozásai sikerteleneknek bizonyultak.

A vármegye helyzete – melyről Bánffy főispán azt írja egyik jelentésében, hogy „Küküllő megyénél szerencsétlenebb helyzetű törvényhatóság talán egy sincs”²² – arra ösztönözhetette Kolozsit, miután 1849. január elején Kolozsvárról visszatért, hogy aktívabb szerepet vállaljon a hon érdekében. Úgy tudjuk, hogy Bem seregének Marosvásárhelyre való bevonulása után lett – hivatalosan csak 1849 áprilisától – az erdélyi hadsereg tábori lelkésze.

Csány László országos teljhatalmú biztos 1849 tavaszán elrendelte a nemzetőrség újjászervezését, és azt kéri az erdélyi főispánoktól, hogy csak olyan személyeket vegyenek föl a nemzeti gárdába, akiknek kezébe fegyver adható, azaz megbízhatók, nem fordítják fegyverüket a szabadságharc ellen.²³ Bánffy főispán először a Haller család egyik tagját, a Marosugrán élő gr. Haller Györgyöt (1818–1892) ajánlotta Küküllő vármegye nemzetőrségének megalakítására. 1849. május 10-én a főispán Haller György őrnagy kinevezését kéri a nemzetőrség élére Szent-Iványi Károly országos teljhatalmú biztostól,²⁴ pedig már április 25-én elhatározta, hogy Kolozsra bizza a nemzetőrség megalakítását.²⁵ Majd megjegyzi:

„Azután Haller Györggyel találkozási ő tisztán és félreérthetetlenül kijelentette, hogy azon munkakört gyengélkedő egészsége miatt

nem vállalhatja (...) egyszersmind kérvén, hogy ezen állomásra az illető helyre kineveztetés végett terjesszem fel Kolosi János kerelőszentpáli plébánost, ki ezen megye nemzetőrség felállításába is rendezkedik, valamint eddig is szent ügyünk körül mindig is fáradhatatlan munkálkodott, elszántsággal, és sok képességet tanúsított.”²⁶

Kolozsi már 1848 őszén is a magyar forradalom lelkes híveként lett ismeretes. Főtiszt rangja: nemzetőr százados. 1848 október-novemberében részt vesz Székelyföld és Küküllő vármegye magyarságának önvédelmi harcában.²⁷ A történészek több tanulmányban is föl hívták a figyelmet a katolikus papság szerepére a magyar szabadságharcban. Átfo-

góbb, részletesebb ismertetést közöl róluk Tamás Zsolt-József²⁸ és Zakar Péter.²⁹ Nemcsak a katolikus papság, hanem a többi felekezetek lelkészei is vezető szerepet játszottak az 1848/49-es forradalomban és szabadságharcban.³⁰ Életüket, szabadságukat kockáztatva mindig a hívek mellé állt az egyház alsóbb képviselőinek többsége, akárcsak az előző századokban, de a gyulafehérvári püspök buzdítása sem maradtott visszhang nélkül a katolikus papság és híveik körében. Ezt a hazafias melléállást tükrözi Kovács Miklós püspök levele báró Kemény Istvánhoz, Alsó-Fehér megye főispánjához.

„Hogy a haza veszélyben forog, sajnos tapasztalom, hogy annak megmentésére semmi áldozat ne kíméltessek, minden igaz hazafinak mellőzhetetlen kötelességének tartom. Én már, mint öreg főpap karral és karddal az édes haza oltalmára nem lehetek, de az ifjak fellelkésítésére és a szükségek pótlására valamint eddig, úgy ezután is segedelemmel lenni kívánok”³¹

Bánffy főispán is hasonló hozzáállással, a felsőbb utasítást továbbítva, arra kérte a vármegye nemességét, hogy támogassák Kolozsi szervező tevékenységét, aki a fölkerésre a következőképpen válaszolt Bánffynak.

„Uram!

Folyó hó 1-én írt levelére annyit válaszolok, hogy én a tett mezejére születtem, és engem eddigi életem folytán semmi fény el nem vakított, se a vagyon szeretete el nem tántorított, azért im, mostani fényes pályámról lemondok, ha azt hiszik, hogy hazámnak e téren jobban szolgálhatok s a Küküllő megyei már kétezer ötszáz egyén (...) felnevelt Nemzetőrség vezetését elfogadom (...)”³²

Május 14-én Szent-Iványi Károly országos teljhatalmú kormánybiztos Bánffy főispánnak jelenti, hogy Kolozsi, Bem tábori lelkésze, mint a nemzetőrség szervezője, továbbra is a megyében maradhat, ugyanis Kolozsi 1849. április 19-től, hivatalosan is, Bem erdélyi hadseregének katonai lelkésze lett.³³

(Folytatjuk)

* Rövidített dolgozat

Könyvészet

- Sematizmus venerabilis Cleridieocensis Transsilvaniensis ad annum bissexilem a christo nato MDCCCXLVIII. Claudiopoli, 111. o.
- Báró Bánffy Jánosné Wesselényi Józefa bárónő emlékirata 1848–49-i élményeiről. Cluj-Kolozsvár, 1931. 65. o.
- Bona Gábor: Tábornokok és törzstisztek az 1848/49. évi szabadságharcban. Harmadik, átdolgozott, javított kiadás. Heraldika Kiadó. Bp., 2000. 449. o.
- Urbán Aladár: Népítélet Lamberg felett. Beszámoló, emlékezések, tanúvallomások. In: Századok, 1996. 1104-1105. o. Az osztrák hadbíró 1850. jan. 18-án a 24 éves Kolozsi Györgyöt halálra ítélte, és 23-án reggel 8 órakor az Újépület háta mögött fölakasztották. Lamberg Ferenc altábornagy meggyilkolásához fűződik Petőfi Sándor Akasztatok föl a királyokat című költeménye.
- Ferenczi Sándor: A gyulafehérvári (erdélyi) főgyűlésmegye történeti papi névtára. Budapest-Kolozsvár, 2008. 301-302. o.; regnumportal.hu/regnum2/node/361 linken olvasható: „Amikor Kolozsi György berohant a képviselőházba Klauzál épp a gyilkosok megbüntetését indítványozta.”
- Sematizmus... Kolozsi János szolgálatot teljesített a kisebb katolikus közösségeket számoló Gyulason, Nagycsergeden, Teremin és Vidrátszegen is.
- Ferenczi, i.m.
- Bona, uo.
- MNL OL H 113,51149-as mikrofilm-dobozszám, 4 folytatás, 434-436. o.
- Orbán Balázs: A Székelyföld leírása, IV.k. Pest, 1870. 168-170. o., „Magyar Polgár” 1869. évi nagy naptára 4-10. oldalain Szentkirályi Gábor, a csapat egyik résztvevője, akárcsak Orbán Balázs, részletesen számolt be erről a veszélyes útról.
- Jakab Elek: Szabadságharcunk történetéhez. Visszaemlékezések 1848–1849-re. Bp., 1880. 440. o.
- Orbán uo.
- MmNL, Kéziratok gyűjteménye, fond: 75, 102. iratcsomó 529. oldalán a következő följegyzés olvasható: „Macskási Antal és Gyárfás Károly Háromszékre visszatértek. Kézdimartonos községben Horváth Ignác házánál adták tudtul a jó híreket az ott jelen lévő Gál Sándornak és Berde Mózesnek.” Jakab Elek, halványuló emlékezetét hibáztatva, Gyárfás Károly nevét kihagyta a névsorból.
- Wesselényi Józefa i.m. 65.o. Jancsó Lajosnak, Bánffyék házinevelőjének, a későbbi kolozsvári ref. tanárnak is megfagyott a lába.
- Sematizmus, 110-111. o.
- Varga E. Árpád: Erdély etnikai és felekezeti statisztikája. Kovásza, Hargita és Maros megye. Népszámlálási adatok 1850–1992 között. Telex László Alapítvány. Pro-Print Könyvkiadó. Budapest-Csíksereda, 1998. 313. o.
- Tamási Zsolt-József: Az erdélyi római katolikus egyházmegye az 1848-49-es forradalomban. Scientia Kiadó. Kolozsvár, 2007. 443. o.
- MNL OL, 1849-i évi erdélyi magyar hatóságok levéltára, F245,2/c tekercs,392.o. Ez a nyilvántartó irat plébánosként, énekvezetőként és iskolamesterként tartja számon.
- Bona, uo.
- Süli Attila: A nemzetőrség szervezése Erdélyben 1848 nyarán és őszén. In. Hadtörténeti Közlemények. 113.évf., 2000. 615. o.
- MmNL, Küküllő vármegye. Politikai-közigazgatási iratok, 2009/1848/369-370.1. A nemzetőrség teljes felszámolásáról nem beszélhetünk a birtokunkban lévő egyik levéltári irat szerint, melyben épp Bánffy János állítja, hogy létezik, de nagyon csekély számú. Lásd még: MNL OL H 113, 51149-as mikrofilm-dobozszám, 4 folytatás-24, 2445. o.
- MmNL., Küküllő vármegye. Politikai-közigazgatási iratok, 1848/2009 /360.1.
- Peter Moldovan: 1848-49 in Transilvania. Mișcările revoluționare și războiul civil. Presa Universitară Clujeană, 2008. 322. o.
- Mm NL., Küküllő vármegye. Politikai-közigazgatási iratok, 2021/1849/29.1.
- Peter Moldovan, uo.
- Mm NL., Küküllő vármegye. Politikai-közigazgatási iratok, 2021/1849/29.1.
- Bona Gábor: Tábornokok és törzstisztek az 1848/49. évi szabadságharcban. (Harmadik, átdolgozott, javított kiadás. Heraldika Kiadó. Bp., 2000. 449.o.) c. könyvében Kolozsi István neve alatt Kolozsi János rövid életrajzát közölte, viszont a 100. oldalon az állandó nemzetőrség törzstiszteji között Kolozsi János őrnagy neve helyesen szerepel a felsoroltak között. Kossuth Lajos kapitányai c. könyve (Zrínyi Katonai Kiadó. Bp., 1988) 324. oldalán az említett Kolozsi (Kolozs) István életrajzát közli, hasonlóképpen bővebben ír Kolozsi Istvánról Századosok az 1848/49. évi szabadságharcban. c. könyvében (I.k., Heraldika Kiadó, Bp., 2008. 568. o.) Föltételezhető, hogy testvérek vagy (név)rokonok voltak, ugyanis mindketten Mezőmadarason születtek.
- Tamási Zsolt-József, i.m.
- Zakar Péter: A magyar hadsereg tábori lelkészei 1848–49-ben. Bp., 1999.
- Mm NL., Kéziratok gyűjteménye, F.75., 105.sz., 1940-1946. o.
- Tamási Zsolt-József i.m., 236. o.
- Mm NL., Küküllő vármegye. Politikai-közigazgatási iratok, 2021/1849/41.1.
- Zakar Péter, i.m., 138.o.; Bona Gábor: Tábornokok és törzstisztek az 1848/49. évi szabadságharcban. (Harmadik, átdolgozott, javított kiadás), Heraldika Kiadó. Bp., 2000. 449. o.

Merre tart az erdélyi mezőgazdaság?

Lokális gazdálkodás globális kitekintéssel

A mezőgazdaság Románia és ezen belül Maros megye egyik húzó gazdasági ágazata. Megyénk gazdasági teljesítésének 22%-át a mezőgazdaság jelenti, ugyanakkor a közigazgatási egység területének 61%-a mezőgazdasági jellegű. Az elkövetkezendő időszakban a legnagyobb kihívás az, hogy hogyan tudjuk racionálisan felhasználni a meglévő mezőgazdasági potenciált. Az állami mezőgazdasági juttatások mellett a Pro Economica Alapítvány felvállalta azt, hogy támogatási rendszerével felkarolja a gazdákat. Tapasztalatuk, rálátásuk van arra, hogy milyen irányba kellene haladjon a mezőgazdaság ahhoz, hogy akár országos, akár európai szinten versenyképes legyen. Mindezekről Kozma Mónika gazdasági szakértővel, a Pro Economica Alapítvány ügyvezető igazgatójával beszélgettünk.

Vajda György

– Egyre világosabb az, hogy ma Erdélyben, Maros megyében sem tekinthetünk el az európai, vagy ha úgy tetszik világszintű helyzettől akkor, amikor észszerűen, nyereség-célúan tervezünk a mezőgazdaságban. Miként hatnak ezek a globális tényezők a hazai gazdálkodókra?

– Hogyha abból a tényből indulunk ki, hogy az Európai Unióban Románia a második legnagyobb termőfölddel rendelkező ország, akkor a mezőgazdaság Románia – és így Erdély – szempontjából is fontos, kiemelt gazdasági ágazat kell legyen. Ehhez azonban azért kell síkra szállnunk akár az európai döntéshozóknál is, hogy az ott megszületett döntések a versenyképes mezőgazdaságot támogassák. Ne csak azért legyünk a másodikok az EU-ban, mert sok termőföldünk van, hanem azért is, mert jó minőségű termékeket tudunk előállítani és versenyképesen eljuttatni akár az uniós piacra. Románia jelenleg gabonát és dohányt exportál. Minden más mezőgazdasági és élelmiszertermék behozatalra szorul. Így azonban drágítjuk a hazai piacon levő termékeket, megnehezítve a fogyasztók hozzáférést ezekhez. Hiányzik az a feldolgozóipar, amely megfelelően ellátná a hazai piacot. Az elmúlt 30 évben létesült feldolgozóipari egységek nagy része nem hazai tőkével létesült, hanem külföldi cégek leányvállalatai. Annak a profítja nem jelenik meg a hazai gazdaságban. Versenyképességének húzóerejét sem érezzük. Azzal, hogy egy holland tejgyár telepet nyit nálunk, munkahelyeket teremt ugyan, de a cégvezetőknek nem érdekük az, hogy drágábban vásárolják meg a kistermelőtől a tejet, hanem megpróbálják lenyomni a piaci – felvásárlói – árat, és ez nem ösztönzi a gazdákat.

– Ennek az ellensúlyozására szorgalmazzák a szakértők az ún. rövid élelmiszerlánc kialakítását, ahol a termelő behatárolható területen értékesíti terményeit, nincs kiszolgáltatva a multik árpolitikájának.

– Ehhez kellene elsősorban az ún. integrátorok, a hazai tőkével létrejövő felvásárló- és feldolgozóegységek, amelyek előállítják az elsődleges alapanyagot. Ehhez azonban a termelőknek is garantálniuk kell azt, hogy rendszeresen, jó minőségben és viszonylag „barátságos” áron szállítják a terméket. A Székelyföldet fejlesztő programmal, a Kós Károly-tervvel is azt céloztuk meg, hogy létrehozunk

ilyen integrátor szerepet felvállaló kisebb feldolgozóüzemeket. Ha létrehozunk egy olyan tejjárat, vágőhidat, amelynek a közösségi érdeke az, hogy a helyi kistermelőtől felvásároljon terméket, akkor gyakorlatilag azt a szövetkezeti koncepciót teremtjük meg, amelynek célja a közös értékesítés. Ez biztonságot, kiszámíthatóságot jelent a kistermelőknek. A nagyipari feldolgozóegységnek pedig azt a biztonságot jelenti, hogy van állandó beszállítója, megteremtheti és profitorientáltan fenn tudja tartani a piacot, a hazai termékekkel pedig vissza tudjuk szorítani az exportot. Az elkövetkezendő időszakban a kelet-európai országok együttműködésének elsődleges kérdése lesz az, hogy miként ellensúlyozzák a rossz minőségű nyugati termékek beáramlását a saját piacokra. Egyik megoldás az lehet, hogy olyan feldolgozóegységek létesítését kell támogatni, akár uniós szinten is, ahol magunknak meg tudjuk termelni azt az élelmiszeripari cikket, amelyet piacépítéssé teszünk azáltal, hogy egy nagyobb térségben forgalmazzuk. Erre jó példa a Kerelőszentpálon megépített takarmánygyár. Mielőtt a nagy tapasztalattal rendelkező magyarországi tőkeerős cég eldöntötte volna, hogy megyénkben létesít takarmánygyárat, alkalmazottait piacutatást végeztek. Felmérték, hogy mennyi gabona terem a vidéken, milyen mennyiséget tudnának begyűjteni. Először nagyon kevés gazda ígerte oda gabonáját. Ennek ellenére gabonakereskedőként a cégvezetők úgy döntöttek, hogy a kapacitásukhoz szükséges mennyiséget pótolják. Az alapkövetelést után elterjedt a híre annak, hogy lesz gyár, a gazdák elkezdtek gondolkodni, számolni. Rájöttek, hogy számukra is előnyös, ha előre le szerződik a gabonát, mert az pénzügyi biztonságot jelent nekik. Innen is látszik, hogy ha van egy húzóerő, mezőgazdasági integrátor, akkor a

kistermelőtől a farmgazdaságokig befolyásolható a mezőgazdasági fejlődés. A feldolgozóknak pedig úgy éri meg beruházni, hogy biztosítva van számára a globális piac. Ami pedig a kérdésben említett rövid élelmiszerláncok kiépítését illeti, szükség van olyan termékekre, amelyek eladásával a mezőgazdasági ágazatokkal, például a turizmussal. Erre pedig nagy lehetőség van Erdélyben, a Székelyföldön. A különböző turisztikai beruházásoknál – akár feltételhez kötve – szorgalmazzunk kell azt, hogy a szolgáltatói egység helyi termékeket dolgozzon fel vagy áruljon a vendégeknek. Ehhez azonban a turistáknak is el kell fogadniuk, hogy a jobb minőségű helyi termékért többet kell fizetni. Az ilyen jellegű kölcsönösség hosszú távon megtérül mindkét félnek. Így működnek ezek a rövid élelmiszerláncok Hollandiában, Franciaországban is, ahol az egyik településen létező panzió a saját, vagy a szomszéd községben levő östermelőtől vásárolja meg a konyháján feldolgozott, majd felszolgált étel alapanyagát. S itt máris továbbléptünk. Mert ehhez a fogyasztói magatartást is ösztönözni kell arra, hogy keresse, igényelje a helyi ízeket előállító, feldolgozó turisztikai egységeket. S megint csak oda jutunk vissza, hogy az ilyen rövid élelmiszerlánc mozgatórugója az a fajta kistérségi társulás kell legyen, amely biztosítja, hogy rendszeressé váljon a turisztikai egységek ellátása, mert önállóan 10-20 befőttesüveg felkínálásával nem lehet előrelépni ebben a rendszerben.

– A mentalitásváltást elsősorban megfelelő tájékoztatással, oktatással lehet elérni. Ha az utóbbit nézzük, akkor igencsak hiányos a magyar mezőgazdasági szakoktatás. Egyetemi szinten most már jól állunk, hiszen a Sapientia EMTE marosvásárhelyi karán van kertész-mérnöki oktatás, és kihelyezett kar-

ként Sepsiszentgyörgyön beindult az agrármérnöki képzés. Erdélyben tudomásom szerint két szakközépiskolában oktatnak magyar nyelven mezőgazdaságot.

– Ma Erdélyben magyar nyelven nincs olyan jellegű szakoktatás, ahol naprakész tudást adnak át a diákoknak. Van magyar mezőgazdasági oktatás, azonban a tanterv elavult, és nem gyakorlatias. Ma már a mezőgazdaságban dolgozóknak is meg kell tanulniuk a digitális technikát. A különböző korszerű mezőgazdasági gépeket be kell programozni, nem beszélve arról, hogy az újabb traktorok, kombájnók is így működnek. Ha nem a csúcstechnológiát elsajátítva lépnek ki a középiskolákból a diákok, akkor gyakorlatilag munka nélkül maradnak. Nem versenyképes a munkaerő. Ma már nem elég az a tudás, amit falun apáról fiúra átadtak. Nagy hiány van tehát a szakképzésben. Mivel nem számíthatunk arra, hogy Bukarestben születik olyan döntés, amely alapján létrehozhatunk négy-öt ilyen szakiskolát, ahol magyar nyelven tanulhatnak a diákok, magániskolákat kell alapítsunk. Szükség van olyan szakmai szervezetekre, amelyek felvállalják azt, hogy létrehozhatunk és működtetnek ilyen magán szakközépiskolákat, ahol a gyakorlati képzésre helyezik a hangsúlyt, a román oktatási rendszernek megfelelően biztosítva a kötelező tantárgyak oktatását románul és magyarul.

– Jó ötlet egy magyar anyanyelvű mezőgazdasági szakiskola létesítése, de ebben kevésbé számíthatunk a román állam segítségére. Viszont ha például a Sapientia EMTE alapítására és működtetésére gondolunk, nem nehéz elképzelni azt, hogy ez mennyi pénzbe kerül.

– Valóban, s ezzel talán visszanyarodhatunk a beszélgetésünk elejére. Az összefogáson, társulásokon alapuló, integrátorok működtetésével biztosított versenyképes mezőgazdaság „kitermelheti” a saját szakmáját erősítő intézmények fenntartásához szükséges anyagi javakat is. A szakoktatás mellett azonban meg kell teremteni a mezőgazdaság finanszírozási hátterét. Ha valaki az intelligens technológiában (IT) vállalkozni szeretne, és egy IT start up vállalkozást indít be, azonnal kap hozzá banki támogatást. Ezzel ellentétben a mezőgazdasági jellegű nagy pályázatoknál, ahol több millió eurós beruházások vannak, olyan cégvezetők, akik több éve mezőgazdasággal foglalkoznak, az önrészt is biztosíthatják, és kölcsönhöz folyamodnak, meg kell győzzék a banktisztviselőket arról, hogy elhagyják: a mezőgazdasági beruházás fenntartható, életképes, és vissza tudják fizetni a pénzügyi intézet által felkínált kölcsönt. De ez a kérdés egyik vetülete. Ma már ott kellene tartunk, hogy az egyszerű gabonatermesztő is tudja használni az agrárdigitalizá-

ció előnyeit, amikor elemeztet egy talajmintát azért, hogy – a csúcstechnológiának köszönhetően – meghatározzák azt, hogy milyen típusú magot vessen, a természetéhez milyen öntözőrendszert, növényvédőt szert használjon. Ezt előfizetési rendszerrel meg lehetne oldani. De ugyanilyen fontos lesz – a digitális mezőgazdaságnak köszönhetően – azt is követni, hogy mit és hol természetnek, hiszen globálisan nem mindegy, hogy milyen versenyképes termék kerül a piacra. Több szaktanulmány arra utal, hogy ha nem próbálnak a mezőgazdaságban újításokat bevezetni, akkor a Föld lakosságának rohamos szaporodása miatt oda juthatunk, hogy 2050-ben nem lesz elég mezőgazdasági terület ahhoz, hogy megtermeljük a világ ellátásához szükséges élelmiszert. Ezért a helyi szinten hozott mezőgazdasági döntéseknek akár globális hatása is lehet.

– Az elhangzottakkal ellentétben sajnós a tapasztalat más igazol. Nehéz összefogni a gazdákat, hiszen annak ellenére, hogy az uniós támogatja a termelői társulások létrehozását, az említett integrált rendszerek kialakítását, kevesen élnek ezzel a lehetőséggel, s ennek tükrében távlatilag tűnik a mezőgazdaság digitalizálása, a magyar szakoktatás kiszélesítése és sok más, ami valóban előrelendítené a mezőgazdaságot Romániában, Erdélyben.

– El kell indítani a folyamatot. A Pro Economica Alapítvány működésének az alapja a Kós Károly-terv, az a gazdaságfejlesztési stratégia, amelyet az RMDSZ szakpolitikusával együtt készítettünk el, Románia 16 megyéjére alkalmazhatóan, leosztva a történelmileg, gazdaságilag is behatárolható kistérségekre, mint a Bánság, a Partium, Közép-Erdély és Székelyföld. Munkánk során tartjuk a kapcsolatot az érintett gazdákkal, és naprakész információkat gyűjtünk be arról, hogy hol mi a helyzet, mire lenne szükség, ha valamit megvalósítunk, akkor hova jutunk el ezáltal. Ezt a munkát támogatja a magyar kormány is. Pontosabban mi azt kívánjuk megfogalmazni, hogy a szétszórt, felaprózódott területtel rendelkező kis családi farmokon való gazdálkodás kevésbé versenyképes. Fontos üzenetünk az, hogy a gazdákat a társulások létrehozására ösztönözzük. A másik konkrét lépés az, hogy kidolgozzunk egy hosszú távú, biztos támogatási rendszert a román kormány, az uniós és a magyar kormány által nyújtott lehetőségek mellé. A Pro Economica Alapítvány akár tárgyalópartnere is lehetne a bankoknak, és közösen meg tudnánk találni a gazdák számára is előnyös finanszírozási csomagokra a megoldást. A mezőgazdaság digitalizálása is még nagyon távlatinak tűnik, de nagyon gyors és konkrét lépéseket kell tennünk azért, hogy ez a rendszer minél előbb kiépüljön, mert ha nem, lemaradunk, kimaradunk a versenyképes piacról. Nincs más út. Az általunk segített gazdák, a konkrét sikertörténetek olyan kézzelfogható példák, amelyek elindíthatnak egy gondolkodási folyamatot, megváltoztathatják a mezőgazdaságban a mentalitást. Nem csak mi vállaltuk fel azt, hogy ebben zászlóvivők legyünk. Együttműködünk a különböző szakmai szervezetekkel (RMGE, RMÜE, Székelyföldi Gazdák Egyesülete stb.), de ugyanígy nyitottak vagyunk a román állami és civil szervezetek irányába is, hiszen nem lehet és nem is szabad külön román és magyar mezőgazdaságról beszélni. Ezen a téren igenis közegek az érdekeink, és abban mindenkivel egyetérthetünk, hogy Románia legdinamikusabban fejlődő ágazata a mezőgazdaság, és csakis úgy lehet kibaszni az óriási lehetőséget, ha a szakma összefog, és tesszük a dolgunkat mindenki örömeire, hasznára.

Fotó: Kocsis B. János

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875)

ALKALMAZUNK stabil munkahelyet óhajtó személyeket RAKTÁROSI állás betöltésére. Ajánlatunk: munkaszerződés meghatározatlan időre, fix fizetés, teljesítményarányos bónuszok és étkezési jegyek. Munkaprogram: hétfőtől péntekig 10-19 óra között. Feltétel: számítógép-kezelési ismeret. Az érdekeltek küldjék el önéletrajzukat a <https://www.renania.ro/cariere/honlapra>, vagy hívjanak a 0372-759-230-as telefonszámon. (sz.)

ZUHANYKABINOK GYÁRTÁSA egyedi és normál méretben 25 éve. Ingyenes felmérés. Tel. 0744-238-765. (sz.)

ÉPÜLETFELÉRTÉKELES vállalkozásoknak adózás céljából a 2018-as évre. Tel. 0744-504-536. (63209)

PVC-ABLAKOK, vasajtók javítását, zárszerkezetének cseréjét vállalom. Tel. 0744-504-536. (63209)

TELJES ORVOSI ELLÁTÁS – HENI MED CENTER – reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőpanaszok); bőrgyógyászat; neurológia; belgyógyászat és ultrahangos kivizsgálás. Kedvezményes árak. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (63211-I)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG hollandiai építkezésre MUNKÁERŐT alkalmaz 8-14 eurós órabérrel. Tel. 0740-602-038. (21029-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz 3. fokozatú betegnyugdíjasokat (gradul 3). Érdeklődni a Bodoni utca 85. szám alatt. (63326-I)

ELÁRUSÍTÓ MUNKATÁRSAT alkalmazunk a MOTORKERÉKPÁR-ALKATRÉSzt FORGALMAZÓ MOTOR LINE BOLTBA. Előny, ha van kereskedelmi tapasztalatod, de nem követelmény. A jó munkakörülmények mellett jutányos bérezést ajánlunk. Az önéletrajzokat a motorline_ms@yahoo.com elektronikus postacímre várjuk, vagy személyesen az üzletben a Iuliu Maniu utca 9. szám alatt, naponta 9-17 óra között. (21038-I)

CUKRÁSZATHOZ ÉRTŐ SZEMÉLYT alkalmazunk. Tel. 0745-668-883. (7/1591-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG KARBANTARTÓT alkalmaz. Tel. 0744-403-114. (21048)

GYÓGYSZERÉSZT és **GYÓGYSZERÉSZASSZISZTENST** alkalmazunk Marosvásárhelytől 12 km-re levő GYÓGYSZERTÁRBA. Tel. 0748-151-949. (21051-I)

A NORAND KFT. sürgősen alkalmaz előkönyvelési ismeretekkel rendelkező MUNKATÁRSAT. Az önéletrajzokat az office@norand.ro e-mail-címre várjuk. (63370-I)

TARGONCAVEZETŐI JOGOSÍTVÁNNYAL RENDELKEZŐ KOLLÉGÁKAT keresünk MAGYARORSZÁGI MUNKA-VÉGZÉSRE. Ingyenes szállás, kiemelt bérezés és egyéni juttatások. Érdeklődni a 0745-111-103-as telefonszámon. (21042)

HULLADÉKBEGYŰJTŐ KÖZPONT MUNKÁSOKAT alkalmaz. Kimagasló fizetést, szállítást és kiemelkedő pótlékokat ajánlunk. Érdeklődni a 0748-886-041-es telefonszámon. (21049)

NÉMETORSZÁGI MUNKALEHETŐSÉG NÉMETŰL BESZÉLŐKNEK! Csoportvezetői munka 4 csillagos szállodákban. Munkakör: általános szobalány/szobafiú munka, adminisztratív feladatok, csapatkoordinálás, napi munkaszervezési tevékenységek. Elvárás: magyar, román, német nyelvtudás. Szakmai tapasztalat nem szükséges! Jelentkezz önéletrajzoddal: ro@clearservice.eu További infók: 0735-600-900. (sz.-I)

ELÁRUSÍTÓNÖKET alkalmazunk önkiszolgáló ÉLELMISZER-ÜZLETBE Marosvásárhelyen. Tel. 0722-404-679. (21054-I)

SOFÓRÖKET alkalmazunk C és E kategóriával, és a betanítást is vállaljuk. Tel. 0737-531-062. (8/1646-I)

A marosvásárhelyi **THREEPHARM KFT.** ELEKTRONISTÁT alkalmaz orvosi gépek karbantartására. Önéletrajzukat várjuk április 30-ig a következő e-mail-címre: office.medicale@threepharm.ro (21060)

A TORDAI CÉG alkalmaz ELADÓNÓT hús- és hentesáruüzletébe. Tel. 0744-681-130. (21061-I)

A TORDAI VÁGÓHÍD alkalmaz MÉSZÁROST, SEGÉDMUNKÁST és KARBANTARTÓT. Tel. 0744-644-026. (21061-I)

MŰEMLÉKEK FELÚJÍTÁSÁRA SZAKOSODOTT KFT. MUNKATÁRSAT keres. B kategóriás jogosítvány előnyt jelent. Bővebb információk a következő telefonszámon: 0731-709-613. (sz.-I)

A MELINDA FUNERAR teljes körű temetkezési szolgáltatást és ügyintéztést biztosít (nonstop): szállítás bel- és külföldön; komplex szolgáltatás a temetés formájától függetlenül; ravatalozás a család kérésének megfelelően, a helyi szokásokat, lehetőségeket figyelembe véve; temetéshez szükséges kellékek biztosítása; koszorú, sírcsokor-megrendelések felvétele, exhumálás. Forduljon bizalommal munkatársainkhoz, akik az Ön igényeinek és anyagi helyzetének megfelelően ajánlat összeállításával segíthetnek a döntésben. Marosvásárhely, Onești tér 12. sz., tel.: 0752-068-772, 0740-263-907. „*Akik lakoznak csendben valahol, / Szomorú fűz akikre ráhajol, / Akiknek sirján halvány mécs lobog, / A gyötrődést azok már rég feledték: / Mi sirva élünk, ők meg boldogok...*” (Ády Andre) (-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ ötsoros kapagép, kukoricafejtő gép, cserép bontásból, elektromos kályha, szép menyasszonyi ruha. Tel. 0365/435-230. (3/1279)

VÁRMEZŐBEN, a főút mellett építési telkek eladók kedvező áron, 5 és 28 ár között. Tel. 00-36-20-334-8629. (6-1241-I)

TŰZIFA (gyertyán) eladó, házhoz szállítva. Tel. 0754-498-472. (14/1554-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (10/1568)

ELADÓK előnevelt csirkék a cserfalvi Soós-farmnál, kizárólag beoltott szárnyasok kaphatók. Házhoz szállítást is vállalunk. Tel. 0754-365-811, 0756-543-388. (2/1343)

ELADÓ 52 fokos gyümölcspálinka Marosvásárhelyen. Tel. 0742-415-156. (11/1526-I)

SZENTFÖLDI KÖRUTAZÁS
2019. május 6-12. között Gy. Tibor plébános vezetésével szentföldi körutazás lesz.
Főbb helyszínek: Jeruzsálem, Betlehem, Tiberias, Holt-tenger, Jordán folyó, Maszada hegye és Yad Vashem.
Még van hat hely.
Bővebb információ a 0744-909-601-es telefonszámon. (sz.-I)

GYÜMÖLCSFATERMESZTŐ elad: gyümölcsfa-, rózsá-, málna-, ribizli-, szőlő-, egres-, organatöveket, díszcserjéket, tujákat, krizantémot Marosszentgyörgyön (a Gemini mellett), Koronkán, a Koronka Panzió mellett, Maroskeresztúron, a kijáratnál jobb oldalon.
Ár: 6-13 lej között. Tel. 0741-763-416. (-I)

ELADÓ 2 darab egyszemélyes ágybetét (matrac) jó állapotban. Tel. 0745-622-254, 0365/735-654. (5/1517)

ELADÓK Bocskai-zsinórok, székelő ruha 6-8 éves kislánynak és egy közepes méretű magyaros ruha. Tel. 0751-757-635. (8/1494-I)

VESZEK vagy **BEVESZEK** festményeket, ezüstöt, antik tárgyakat. Bernády tér 4. szám, nyitvatartás: csütörtök, péntek 10-17 óra között. Tel. 0740-147-380. (10/1171-I)

ELADÓ héjatlan tökmag és tökmagolaj. Tel. 0743-595-124, 0749-761-147. (3/1274-I)

ELADÓ Urál férfigerék pár kitűnő állapotban, valamint 1909-1950 közötti könyvek és újsággyűjtemények. Tel. 0365/424-107. (4/1589)

VESZEK régi festményeket, képereteket, antik bútorokat és bármilyen régiséget. Tel. 0731-309-733. (23/1110)

OLCSÓN eladó 100-150 magyar nyelvű könyv, egy rézpermetező, mozgatható kályha, Tohan típusú férfigerék pár. Érdeklődni a 0770-904-468-as telefonon március 8-án 16-18 óra között. (7/1611)

EGRESTÖVEK és rebarbarató eladó. Tel. 0265/333-198. (26/1631)

A foglalkozás időtartama: 1 óra
Időpont: minden szombaton 10 órától és 11:30-tól
Helyszín: Kobak Könyvesbolt
Házigazda: Brassai Eszter dramaturg

a Kobak Könyvesbolt
irodalmi gyermekfoglalkozásai,
drámajátékokkal
egybefűzve

Előzetes jelentkezés szükséges!
f Meselánc Könyvesbolt
tel: 0756 332 608

Márciusi témáink:

március 2. – Magyarkodás gyerekszemmel

március 9. – Jelenségek körülöttünk – ismerd meg a természet csodáit!

március 16. – Régmúlt idők meséi a nagyvilágból

március 23. – Szelídítsük meg a félelmet!

március 30. – Hol bujkál a tehetség?

ELADÓ a Bözödi-tó partján 14 ár (1400 m²) hétvégi ház építésére alkalmas telek. Tel. 0741-394-699. (5/1643-I)

ELADÓ olcsón 1 ha terület Jedden (Livezeni). Tel. 0765-192-707. (3/1659-I)

SÜRGŐSEN elajándékoznék egy kanapét, nagyon jó állapotban van. Tel. 0742-691-855. (11/1667-I)

LAKÁS

ELADÓ ház Nyáradszeredában tiszta telekkönyvvel. Tel. 0756-630-249. (10/1407-I)

ELADÓ 3 szobás, 2 vécés, saját pincés, magasföldszinti lakás a Diamant zöldségpiac mellett. Érdeklődni a 0755-505-301-es, 0740-157-066-os telefonszámon. (sz.-I)

KIADÓ 2 szobás, I. emeleti tömbházlakás a Kornisán. Tel. 0741-051-058. (4/1562-I)

ELADÓ I. osztályú, 36 m²-es garzon a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (14/1529)

KIADÓ garzon a Kövesdombon. Tel. 0365/803-907. (4/1490)

ELADÓ magánház. Tel. 0740-645-505. (12/1598)

ELADÓ 2 szoba-konyhas ház Kutyfalván, 20 ár telek, 25.000 euróért. Tel. 0744-601-421, 0744-616-238. (16/1620-I)

ELADÓ 2 szobás, I. osztályú tömbházlakás a Színház téren, a főtéren. Ügynökség kizárva. Irányár: 56.000 euró, alkudható. Tel. 0755-309-832. (2/1635-I)

SÜRGŐSEN vásárolok 2 vagy 3 szobás tömbházlakást. Tel. 0755-309-832. (2/1635-I)

ELADÓ ház Márkodonban: 3 szoba, 5mx5m-es kamra, pince. Külön egy szoba plusz kemence, gabonás, nagy istálló, disznópajta, 18 ár telek, kert gyümölcsfákkal. Ha kéri, erdőt és földet tudunk hozzá adni. Ára: 10.000 euró, alkudható. Tel. 0744-615-172. (15/1672)

ELADÓ családi ház a központban: 440 m² a telek, lakott felület 110 m². Tel. 0743-825-497. (1/1678)

MINDENFÉLE

TETŐSZIGETELÉS részletre, garanciával. Tel. 0740-680-648, 0722-693-866. (21031)

FUVART, bútorthordást vállalunk személyzettel, külföldre is. Tel. 0749-543-104. (7/636-I)

KIADÓ öt ár kert a Bodonhegyezőben. Tel. 0747-816-253. (6/1576-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (20923)

VÁLLALOK: tetőkészítést, cserépforgatást, ácsmunkát, terasz készítést, tetőfedést Lindab lemezzel, csatorna készítést. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-540-008. (7/1593)

VÁLLALUNK tetőkészítést, javítást, festést, vakolást, szigetelést. Tel. 0744-227-906. (4/1578-I)

VILLANYSZERELÉST és javítást vállalkozók. Tel. 0735-501-417, 0365/401-349. (2/1605)

ALKALMAZUNK hegesztőt, lakatosot. Tel. 0744-572-889. (21056)

OLCSÓ NYARALÁST kínálunk Hajdúszoboszlón házas izekkel, félpanziós ellátással. 3 éjszakára 120 lej, 7 éjszaka 450 lej. Tel. 00-36-52-271-848, 00-36-30-055-7227. Szabó Antalné, Hajdúszoboszló, Damjanich utca 100. szám. (4/1642)

NAGY HÁRSFA kivágására szakembert, -csapatot keresek. Tel. 0265/226-781, 0748-206-370. (10/1648-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatorna készítést, csatornajavítást, kéményjavítást, hőszigetelést, festést, manzárd készítést. Tel. 0759-467-356. (4/1660-I)

SÍRKERETET, kriptát készítünk gránitból, mozaikból előnyös áron. Tel. 0753-924-431. (6/1662)

LAKÁSTAKARÍTÁST vállalkozók. Tel. 0747-991-981. (7/1663-I)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (16/1673)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegelettel és szeretettel emlékezünk a vadasi GYÖRFI IZSÁKRA és GYÖRFI JULIANNÁRA haláluk 32. évfordulóján. Emlékük legyen áldott! Gyermekeik és azok családja. (9/1524-I)

Szomorú szívvel emlékezem március 8-án feleségemre, PRODÁN GIZELLÁRA halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi szerető férje, Prodán György. (6/1518)

A múltba nézve valami fáj, valakit keresünk, aki nincs már. Arany volt a kezed, munka az életed, Isten hívott, mert szeretett. Megállt a szíved, mely értünk dobogott, megpihent a kéz, mely értünk dolgozott. Fájdalommal emlékeztünk március 7-én VAJDA DEZSŐRE halálának 5. évfordulóján. Bánatos felesége, két gyermeke, veje és menyje, valamint három unokája. Nyugodj békében! (3/1584)

Fájdalommal emlékeztünk március 7-én VAJDA DEZSŐRE halálának 5. évfordulóján. Bánatos felesége, két gyermeke, veje és menyje, valamint három unokája. Nyugodj békében! (3/1584)

Minden mulandó ezen a világon, mint a harmat a letört virágon. Csak egy van, ami a sírig vezet, szívünkben az örök emlékezet. Az idő múlik, de feledni nem lehet. Fájó szívvel emlékeztünk március 4-én a marosvásárhelyi születésű DOMOKOS GYULÁRA halálának 2. évfordulóján. Emlékét őrzi két lánya, két veje, két fia, három unokája és egy dédunokája. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (3/1588)

Hálás szívvel, szép emlékekkel és kegelettel emlékeztünk halálának 19. évfordulóján a nagyadorjáni CSALÓKA SÁNDORRA. Két lánya és azok családja, valamint az unokák. (30/1641)

Szomorú szívvel emlékezünk március 10-én id. SZENTE JÓZSEFRE halálának hetedik évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük.

Felesége, két fia, unokája, menyje, testvérei, rokonai és azok családja.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (13/1599)

ELHALÁLOZÁS

Elment a jó öreg PISTA tata, akit apaként, nagyapaként szerettünk és tiszteltünk. A Gyergyóalfaluban született, volt csibaszentmiklósi lakos,

SIMON ISTVÁN

életének 93. évében elhunyt. 2019. március 9-én 12 órakor szomorú szívvel kísérik utolsó útjára a marosvásárhelyi református temetőben.

Búcsúznak tőle: fogadott fia, Fehérvári Péter és családja. (14/1618-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy BARTHA KÁLMÁN

életének 65. évében február 25-én hirtelen távozott közülünk. Temetése 2019. március 9-én, szombaton 13 órakor lesz a székyvajai közös temetőben.

A gyászoló család. (13/1651-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesapám, NAGYI JÓZSEF (Kicsi Cubi)

folyó hó 5-én, életének 83. évében elhunyt. Drága halottunkat temetése folyó hó 8-án 13 órakor lesz a római katolikus temetőben, a felső kápolnából helyezük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető fia, Jocó és menyje, Éva. (2/1658-I)

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, testvér, nagytata, barát, szomszéd és rokon,

SIPOS ADALBERT

türelemmel és méltósággal viselt hosszas betegség után 2019. március 6-án 80 éves korában elhunyt. Drága halottunkat 2019. március 8-án 13 órakor helyezük örök nyugalomra a csibaszentmiklósi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (5/1661-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és mély együttérzésünket fejezzük ki Bajkó Zsuzsa kolléganőnknek és családjának szeretett ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. A Liviu Rebreanu Általános Iskola munkaközössége. (9/1665-I)

ÉTV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

Az ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ állást hirdet operatőr-vágó feladatkör ellátására, teljes munkaidőre

ELVÁRÁSOK:

- középfokú végzettség (videotechnikusi képzés előny)
- elméleti, gyakorlati és technológiai ismeretek
- műszaki ismeretek
- B-kategóriájú gépjárművezetői engedély

ELŐNYT JELENT:

- televízióban szerzett releváns szakmai tapasztalat
- csapatmunkára való hajlam
- gyorsaság, határozottság, pontosság
- kiváló kommunikációs és problémamegoldó készség

AMIT AJÁNL:

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- jó munkakörülmények
- versenyképes bérezés
- megbízható, stabil munkahely

A részletes szakmai önéletrajz leadásának határideje 2019. 03. 22. Jelentkezni az allas@erdelyi.tv email címen lehet.

És emlegetni fognak engem is, apáimat is
az én véreim. Az én munkámat folytatják ők,
és az én életem örökkévaló lesz bennük.
Mert én itthon maradtam.

Kós Károly

Ezer éve építjük Erdélyt.
1000 év Erdélyben. 100 év Romániában.

iskola alapítvány ezer100.ro

MÁRCIUS 15. MAROSVÁSÁRHELY
19.00
KÖNYV ÉS GYERTYA GÁLAEST
KULTÚRPALOTA MAGYTERME

MAGYARORSZÁGNAK FÉNYES VILÁGA...

**SEBESTYÉN MÁRTA
ÉS BARÁTAI
ÜNNEPI KONCERTJE**

SEBESTYÉN MÁRTA - ÉNEK, TURLUVA, SOB
ANDRÁSZKI JUDIT - ÉNEK, KÖSH-MRÁLÓ, SOB
SOÓS ANDRÁS - HEGEDŐ
HEGEDŰS LUCÁ - CIMBALOM
CZAIER PÉTER - NAGYBŐCŐ
IFIJ. SZERÉNYI BÉLA - TÁBORÓZÓ, ANTI-TÁBORGÁTO

A BELÉPÉS DÍJTALAN

RMDSZ

ERDÉLYI MAGYAR NEMZETI TANÁCS MAROS MEGYE

Március 15.

TALPRA MAGYAR...!
TARTSON ÖN IS A MÁRCIUSI IFJAKKAL!
AZ 1848/49-ES FORRADALOM
ÉS SZABADSÁGHARC

ÉVTORJULÓJA TISZTELETÉRE MEGEMLEKEZÉST ÉS
KÖSZÖRÜZÉST RENDEZ
2019 MÁRCIUS 15-ÉN 15 ÓRAI KEZDETTTEL A
PETŐFI SZOBORNÁL, MAROSVÁSÁRHELYEN

ÜNNEPI MŰSOR:
A BOLYAI PÁRKOS Elméleti Líceum
REFORMÁTUS Kórágyon
II. RÁKÓCZI FERENC
Bócsai Károlyon Teológiai Líceum
MÉVESZETI Líceum
Dr. BERNÁDY GYÖRGY
Művészetek Háza
diákjai előadásban
Műsorvezető: KANYADI ORSOLYA

RMDSZ

**Ízületi fájdalommal küszködik?
Csökkentse a láb, hát vagy kéz fájdalmait**

**Magyar Családi
BALZSAM EXTRA**
erős hűsítő hatású
11 gyógynövényből készült
fájdalomcsillapító és
gyulladáscsökkentő balzsam.

**INGYENES HÁZHÓZ-
SZÁLLÍTÁS MÁRCIUSBAN**

Tel: 0724/601-078 www.naturcomodit.ro

Korszerűsítik a vámhivatal Románia–Moldva határánál lévő irodáit

Mihaela Triculescu, az Adó- és Pénzügyi Hivatal elnöke és Vitalie Vrabie, Moldova Köztársaság Vámhivatalának igazgatója partnerségi megállapodást írtak alá Bukarestben a vámhivatal Románia és Moldva határánál lévő irodái, pontosabban az Albița–Leușeni, Sculeni–Sculeni, és Giurgiulești–Giurgiulești átkelőhelyeknél lévő irodák korszerűsítését célzó, Románia – Moldova Köztársaság közös operatív program, 2014-2020 – 8-as tematikus célkitűzés – Közös problémák a biztonság terén című projekt keretében.

A projekt fő célja megkönnyíteni a határokon átvéelő személyi, illetve áruforgalmat a vámügyi ellenőrzések hatékonyságának a növelése révén az Európai Unió külső határánál, valamint a Románia és Moldva közötti vámügyi együttműködés fejlesztése.

A projekt keretében beruházásokat eszközölnek az Albița–Leușeni, Sculeni–Sculeni és Giurgiulești–Giurgiulești vámhivatali irodákban, mind a román, mind a moldvai oldalon. Ezek:

- az épületek belsejének, ahol a vámpontok működnek, a felújítása és korszerűsítése;
- a közúti, valamint az ellenőrzési infrastruktúra korszerűsítése és bővítése (behajtósávok, szkennelőplatform, védőfal sugárzás ellen, továbbképzésre oktatóhelyiség)
- a vámügyi ellenőrzésekhez szükséges felszerelés, valamint a térfelügyelő-hálózatok korszerűsítése és bővítése.

A projekt becsült költségvetése 10.000.000 euró, amely egyenlő arányban oszlik meg a két hatóság között, az önrész a teljes felbecsült értéknek a 35,72 százaléka.

A két előjáró találkozója alkalmából rögzítették a vámügyi téren tapasztalt jellegzetes problémákat, illetve elismeréssel szóltak a két ország közötti jó együttműködésről, és kifejezték szándékukat ennek bővítésére és elmélyítésére.

MEDIKOR
KORONKAI ORVOSI KÖZPONT

**Küldőcédulával
ingyenes vizsgálatok**

Új orvosi központ!

Belgyógyászat
Endokrinológia
Gyermekgyógyászat
Kardiológia
Neurológia
Nőgyógyászat
Ortopédia
Pszihiátria

Gyors előjegyzés
8 szakterület,
12 szakorvos
Minimális várakozási
idő
Ingyenes parkolás

Előjegyzés: hétfő-péntek 8-20 0265254923

Corunca, str. Principala (Tholdolagi Mihály), nr. 39/2 tel: 0265254923
e-mail: info@medikor.ro www.medikor.ro fb: @centrulmedical.corunca